

О САРАДЊИ СА РУСИЈОМ

МИЛАН С. ДИМИТРИЈЕВИЋ

Астрономска опсерваторија, Волгина 7, 11060 Београд
E-mail: mdimitrijevic@aob.rs

Резиме: Приказана је историја сарадње Милана С. Димитријевића са Русијом.

Кључне речи: Сарадња са Русијом, Астрономија у Србији, Историја науке, Астрономска опсерваторија Београд

Мој први пут у Русију био је од 21. октобра до 11. новембра 1982, на конференцију коју је организовао Андреј Кључарјов. Мала књижица са радовима, изашла је две године касније, 1984. У то време, Кључарјов је имао сарадњу и заједнички пројекат са Гораном Пихлером, из Загреба, а био је и добар пријатељ са мојим сарадником и коаутором, Анатолијем Михајловим, тако да смо се и пре конференције упознали. На овом скупу упознао сам и будућег сарадника и коаутора Николаја Безуглова.

Тих година, водио сам научну преписку са Александром Девдаријанијем (1983), кога сам упознао на СПИГу у Југославији и посетио за време боравка 1982 и Георгијем Анатолијевичем Кобзевим (1983).

Године 1990, предложио сам Вадиму Алексејевичу Фомичеву, директору Института физике Лењинградског државног универзитета сарадњу са Астрономском опсерваторијом, којом би са Руске стране руководио Андреј Кључарјов.

Те године, успоставио сам контакте и са Тањом Рјабчиковом из Москве, што је касније, великом заслугом Луке Ч. Поповића, довело до неколико значајнијих радова о Штарковом ширењу у звезданим спектрима.

Пошто сам познавао радове о Штарковом ширењу Израилја Самојловича Фишмана, Мјакзјума Халимуловича Салахова и Јевгенија Сарандајева са Универзитета у Казању, покушао сам да успоставим контакт са њима 1994. године, у време када сам био Савезни министар за науку, технологију и развој.

Када сам, после престанка функције Савезног министра, постао новембра 1994. директор Астрономске опсерваторије у Београду, жеља ми је била да успоставим чвршће везе и бољу сарадњу са руским астрономима и

физичарима, тако да сам предузео одређене активности у том правцу. О својој жељи за успостављање ближе сарадње са београдском Астрономском опсерваторијом, писао сам 1995. године Ринату Ахмеджанову у Нижњи Новгород, као и руководиоцима Иркутског државног универзитета, Катедри за Астрономију и механику Удмуртског универзитета у Ижевску, Катедри за астрофизику Ростовског државног универзитета у Ростову на Дону и Уралу Бајазитову, са Катедре теоријске физике Педагошког института у Уфи, Башкирска аутономна република (Башкортостон), кога сам лично упознао на једној конференцији.

Од 14. до 18. марта 1995. Пулковска опсерваторија и Институт за историју природних и техничких наука у Санкт Петербургу, организују Руско - југословенску међународну конференцију "С.[ајмон] Њукомб и фундаментална астрономија", поводом 160 година од рођења славног астронома. На конференцији, осим мене, учествују Софија Сацаков, Војислава Протић Бенишек и Владимир Бенишек. У току овог скупа, потписао сам са Виктором Абалакином, директором Пулковске опсерваторије и Валентином И. Макаровом, директором Кисловодске соларне станице, Споразум о Југословенско - Руској сарадњи на експерименталним и теоријским истраживањима дугорочне променљивости сунчеве активности, који је ушао у званичну сарадњу САНУ и РАН.

Од 12. до 31. августа 1995. посетио сам Казањ и неке од бивших совјетских република. У Казањи сам био код Мјакзјума Халимуловича Салахова, који ме је угостио у своме дому. Ту сам лично упознао и друге научнике који су се бавили Штарковим ширењем спектралних линија, Израилџа Самојловича Фишмана, Евгенија Сарандаева и Г. Г. Илјина, а посетио сам и Људмилу Кузмину, коју сам упознао на једној конференцији у Београду. За време боравка, потписао сам, са ректором Казањског државног универзитета, академиком Ју. Коноплевим, Споразум о сарадњи Астрономске опсерваторије у Београду и Казањског државног универзитета (Катедра оптике и спектроскопије, Катедра астрономије и Астрономска опсерваторије Енгелхарда). После Казањи, посетио сам Институт за физику и астрофизику у Торавереу, код Тартуа, у Естонији и астрономске опсерваторије у Тартуу и Талину. У Латвији, у Риги, био сам на Астрономској опсерваторији Латвијског универзитета, а затим у Вилнусу, у Литванији, у Институту за теоријску физику. Салахов је био у узвратној посети Астрономској опсерваторији у Београду, од 13. до 16. децембра 1995. године.

Од 11. новембра до 1. децембра 1995, боравио сам, заједно са Луком Ч. Поповићем, у Минску, где смо договорили Прву белоруско - југословенску конференцију, у Кијеву, где смо посетили Опсерваторију Голосејево, на Кримској астрофизичкој опсерваторији у Научном, Опсерваторији у Одеси, а посетили смо и колегу астронома Алекса Гаину у Кишињеву. На Криму, у Научном, који је тада био украјински, потписао сам, 24. новембра 1995, са директором Н. В. Стешенком, споразум о сарадњи између наших опсерваторија.

Те, 1995. године, на Конгресу Европског астрономског друштва у Катанији, постао сам и члан Евро-азијског астрономског друштва. Више година касније, Анатолиј Михајлов и ја смо основали Огранак овог друштва у Србији а затим и Представништво на чијем сам челу, као и у случају Огранка. Ушао сам и у његову Управу, а изабран и за члана редакције часописа *Astronomical and Astrophysical Transaction*, који оно публикује. Анатолиј и ја смо предложили да се седница Управе Друштва одржи 2016. у Београду, за време Десете српско-бугарске астрономске конференције, што је прихваћено.

Из сарадње са Русијом произашао је већи број радова. Први са Тањом Рјабчиковом из Москве, објављен је 1999. Денис Шуљак и Вадим Цимбал из Одесе придружили су се нашем тиму 2002, а С. Кан 2004.

Друга велика сарадња, која и данас траје и даје резултате, је са нашим старим познаницима, Андрејем Кључарјовим и Николајем Безугловим. Она је успостављена захваљујући Анатолију Михајлову и први заједнички рад објављен је 2007. У њој су учествовали и А. А. Матвејев, 2007, К. Н. Арефјев, 2015, Димитриј К. Ефимов и Јуриј Н. Гнедин, 2017, Е. А. Викторов и Ју. Сердобинцев, 2020. У њу је Николај Безуглов укључио и колеге из Латвије: Мартинса Брувелиса, 2017, Каспарса Микулиса, 2019, Аигарса Екерса, 2020, и Артурса Цининса, 2021.

Са већим бројем научника из Русије сарадња је остварена и преко заједничког европског пројекта "Виртуални центар за атомске и молекуларне податке". На нашим радовима у вези овог пројекта од 2010. па надаље, потписани су и руски научници Александар З. Фазлиев, Петр А. Лобода, Валери И. Перевалов, Николај Пискунов, Тања Рјабчикова, А. Рјабцев, Владимир Г. Тјутерев, Јуриј Л. Бабилов, М. Доронин, С. В. Гагарин, Јуриј Пахомов, С. Панчешниј, О. Зацарина, Сергеј А. Ташкун, Роман В. Кочанов, Анастасија А. Лукашевскаја, Олег М. Љуљин, Сергеј В. Морозов, Алексеј И. Привезенцев и Игор Ју. Скобелјев.

Поред већ поменутог пројекта са Пулковском опсерваторијом и Кисловодском соларном станицом, потписаним 1995, било је и више других пројеката у оквиру сарадње САНУ-РАН. Када се поменути пројекат завршио, 2006. године је склопљен нови: «Прорачуни и тестирање атомских параметара спектралних линија за посматрање звезданих спектара», чији су носиоци са руске стране Институт за астрономију РАН (руководилац пројекта Тања Рјабчикова) и Институт за физику «П. Н. Лебедева» (руководилац пројекта Александар Ф. Захаров) а са српске стране аутор овог написа. За период 2012-2014, САНУ је усвојила наш предлог пројекта "Прорачун и тестирање атомских параметара спектралних линија за посматрање звезданих спектара", где су са руске стране били Тања Рјабчикова и Ј. В. Пахомов, из Института за астрономију РАН у Москви.

Дугогодишња научна сарадња са Русијом била је веома плодносна и обострано корисна. Трудимо се да се она и даље проширује, развија и негује.

ПРИЛОЗИ

Ленинград
03.01.1983.

Дорогой Милан,
сердечно поздравляю Вас с Новым годом и
желаю всего наилучшего, здоровья и успехов в работе.

Литературу и таблицу я получил, так что теперь -
Ваши рабочие полностью готовы к публикации.

Ещё раз спасибо за отписки. Хотелось 3 свех, ко-
торые близки к Вашим научным интересам.
В статье "ИСЭТФ" рассмотрено, в частности,
штарковское утверждение автономизационных линий.
В "бпт. и спектр." 47 излагается внимание характера
классических траекторий атомов на сечении и кон-
статту скорости неадиабатических процессов, на-
конец, в "бпт. и спектр." 48 рассмотрена темпера-
турная зависимость лагранжевского сателлитного
спектрального линии (об этой работе мне рассказывали на семинаре). Одна из тем, над которой
я работаю в настоящее время, - асимптотическое вы-
числение классического времени столкновения и чина
распадения в радиальных задачах - близки к Вашим
интересам, насколько можно судить по отпискам.

С наилучшими пожеланиями,
Александр Дедарини.

Ленинград
03.01.1983.

Драги Милане,
Сердачно Вас поздрављам са Новом годином и желим све најбоље,
здравља и успеха у раду.

Добио сам литературу и табелу тако да су сада - Ваши радови потпуно
спремни за публикување.

Још једном хвала за сепарате. Шаљем Вам три своја, који су блиски Вашим научним интересовањима. У раду у "ЖЕТФ", посебно је размотрено Штарково ширење аутојонизационих линија. У "Опт. и спектр." 47 проучава се утицај карактера класичних путања атома на пресеке и константу брзине неадијабатских процеса, на крају, у "Опт. и спектр." 48 размотрена је температурска зависност Ландау-Ценеровског сателита спектралне линије (о томе раду смо причали на семинару). Једна од тема, на којој радим у садашње време је - аналитичко израчунавање класичног времена судара и угла расејања у разним задацима - што је близу Ваших интересовања, како се може закључити према сепаратима.

Са најбољим жељама
Александар Девдариани

Слика 1: Миодраг Дачић и Милан испред улаза на ВДНХ у Москви, јуна 2004.

МИЛАН ДАМИТРИЈЕВИЧ
INSTITUTE OF PHYSICS
 11001 Beograd - Yugoslavia
 P. O. Box 57

БЕОГРАД, 27.12. 1983
 REP.

г-р А. Г. Кобзев
 ИВТАИ
 Коровинское шоссе
 127412 МОСКВА
 СССР

Уважаемый Георгий Анатольевич

Мне было очень приятно узнать что Вы приезжаете на СПИГ в 1984 году, и что между нашим Институтом начинается сотрудничество. Посылаю Вам несколько статистических статей которые, как я полагаю, будут представлять для Вас интерес.

Я с большим интересом прочитал Ваш труд "Упругие структурные линии плазменного ионного азота и кислорода" и я был бы Вам очень благодарен, если бы Вы нашим возможностям прислать мне статистику. Считаю необходимым отметить Ваше внимание на следующие. В своей работе, в формуле (8) на стр. 10 (которая была получена в JQSRT 24 451 (1980), формула (6): $\tilde{g}(x) = 0.7 - 1.1/z + g(x)$ вычитали слагаемое $g(x)$. Поскольку в формуле $g(x) = 0.2$ формулы (6) и (8) с учетом выше сказанного становится и идентичными. Отсюда происходят и замечательные пороговые значения фактора Габриэля приведенные Вами на рис. 2.

Используя эти пороговые значения Вы сможете сами что Ваша работа будет представлять для меня большой интерес и что я бы Вам был весьма благодарен если бы Вы нашим возможностям прислать мне статистику Ваших работ. Со своей стороны, с удовольствием буду присылать Вам мои работы если Вы будете в этом заинтересованы. Надеюсь что сотрудничество между нашим Институтом будет полезно и для нас.

С наилучшими пожеланиями в новом 1984 году

Милан Дамитрич

Уважени Георгиј Анатолјевич,

Било ми је веома пријатно да сазнам да ћете доћи на СПИГ 1984. године, и да почиње сарадња између наших Института. Шаљем Вам неколико сепарата мојих радова који ће Вам, како претпостављам, бити занимљиви.

С великим интересовањем сам прочитао Ваш препринт "Ширење спектралних линија позитивних јона азота и кисеоника" и био бих Вам веома захвалан, ако бисте нашли могућност да ми пошаљете сепарат. Међутим сматрам неопходним да Вам скренем пажњу на следеће. У своме раду, у формули (8) на стр. 10 (која је била добијена у JQSRT, 24, 451 (1980), формула (6): $g(x) = 0.7 - 1.1/Z + g(x)$) испустили сте члан $g(x)$. Пошто је на прагу $g(x) = 0.2$, када се ово узме у обзир, формуле (6) и (8) постају идентичне. Одатле произилази снижавање вредности Гаунт фактора на прагу, које сте навели на слици 2.

Користећи овај повод, хтео бих да Вам кажем да су Ваши радови за мене увек од великог интереса и да бих Вам био веома захвалан ако бисте нашли могућност да ми шаљете сепарате Ваших радова. Са своје стране, са задовољством ћу Вам слати моје радове, ако будете заинтересовани. Надам се да ће сарадња наших Института бити од користи за нас.

Са најбољим жељама у Новој 1984. години
Милан Димитријевић

Слика 2: Предраг Јовановић и Милан у Москви, јун 2004.

О САРАДЊИ СА РУСИЈОМ

Доктору Милану Димитријевичу
Институт физики
11001 Белград-Југославија
Р.О. Вох 57

Уважаемый доктор Димитриевич!

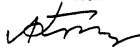
Мне было очень приятно получить от Вас письмо и оттиски Ваших работ. Благодарю Вас за это.

Мне несколько неловко за свою невнимательность при чтении Вашей статьи в *J.Q.S.R.T.* 24, 451 (1980) и возникшее недоразумение. К счастью для меня препринт имеет очень небольшой тираж. В последующей журнальной публикации я обязательно внесу исправление.

Я уже говорил доктору М.Поповичу, что Ваши работы всегда представляли для меня интерес. Теперь мне представился приятный случай написать это Вам. Я готов посылать Вам оттиски своих работ, однако не знаю точно, входят ли в Ваши интересы вопросы теории непрерывного излучения низкотемпературной плазмы, тормозного излучения, отрицательных ионов и влияния эффектов неидеальности на оптические свойства, исследованием которых наряду с уширением ионных линий я занимаюсь последнее время.

Пока посылаю Вам препринт по уширению без всяких исправлений. Можете рассматривать его как памятный курьез.

С наилучшими пожеланиями

 Г.А.Кобзев

Уважени докторе Димитријевићу,

Било ми је веома пријатно да од Вас добијем писмо и сепарате Ваших радова. Хвала Вам за то.

Мало ми је непријатно за моју непажњу приликом читања вашег рада у *J.Q.S.R.T.* 24, 451 (1980) и настали неспоразум. Срећом по мене, препринт има сасвим мали тираж. У следећој публикацији у часопису, обавезно ћу унети исправку.

Већ сам говорио доктору М. Поповићу, да су за мене, Ваши радови увек представљали интерес. Сада ми се указао пријатни случај да то напишем Вама. Спреман сам да Вам шаљем сепарате својих радова, ипак, не знам тачно, да ли улазе у Ваша интересовања питања теорије непрекидног зрачења нискотемпературне плазме, закочног зрачења, негативних јона, и утицаја ефеката неидеалности на оптичка својства, чијим се истраживањима, заједно са ширењем јонских линија, бавим у последње време.

За сада, шаљем Вам сепарат о ширењу без икакавих поправки. Можете га сматрати као куриозитет за успомену.

са најбољим жељама
Г. А. Кобзев

ASTRONOMICAL OBSERVATORY

VOLGINA 7, 11050 BELGRADE, YUGOSLAVIA
TELEFON (0)11/419-357, 401-320 — TELEX 72610 AOB YU

Пр. Жанна Петровна Аносова
Ленинградский госуниверситет
Библиотечная пл. 2
198904 Ленинград Петродворец
СССР

Belgrade. — 24. дек. 1987

Уважаемая Жанна Петровна,

Редакционный Коллегии нашего Билтена извещает Вас что Вам возможно прислать нам вашу статью о статистической обработке данных Каталога WDS для звёзд Лен.- программы для публикации у нас.

Статью пошлите пожалуйста на английском и русском языке.

С уважением

Пр. Милан Димитриевич
ответственный редактор

Београд 24. децембар 1987.

Уважена Жана Петровна,

Уређивачки одбор нашег Билтена, обавештава Вас да можете да нам пошаљете Ваш чланак о статистичкој обради података Каталога WDS за звезде Лен. [инградског] програма, ради публиковања код нас.

Чланак, молим Вас, пошаљите на енглеском и руском језику.

С уважавањем
Др Милан Димитријевић
одговорни уредник

АСТРОНОМСКА ОПСЕРВАТОРИЈА

ИНСТИТУТ ЗА АСТРОНОМСКА ИСТРАЖИВАЊА

11050 БЕОГРАД, Улица ВОЛГИНА број 7

ТЕЛЕФОН 011/419-357, 401-320, ТЕЛЕНС 72610 АОВ УУ

Профессору Владимиру Александровичу
Фомичеву

Директору Института Физики
Ленинградского университета

Београд, 18.09.1930

Поздравляю Вас профессор В.А. Фомичев.

В астрофизическом отделе Астрономической обсерватории в Београде традиционно ведутся исследования процессов в ионизованных газах в звездных атмосферах и космическом пространстве. Нам крайне интересны новые данные по процессам столкновений возбуждения атомов с тяжелыми частицами, определяющими многие свойства астрофизической плазмы, в том числе ионизацию концентрацию ионизованных элементов астрофизическими объектами. В этом направлении между нашим институтом уже сложились определенные научные контакты и сотрудничество астрофизического отдела практического регулярное участие в работе советско-югославского научного семинара "Фотопроцессы возбуждения и ионизации" руководимого с одной стороны Ленинградским профессором А.Н. Киксаревым. Обсуждая планы научного сотрудничества астрофизического отдела Београдской обсерватории на 1931-1932 гг. мы пришли к выводу что усиление связей нашего научного сотрудничества целесообразно бы более быстрое наше продвижение в решении вопросов физики плазмы астрофизических объектов. С другой стороны, мы считаем что и нам много можно взять работы в этом направлении будет полезен визит в Университет и Институт

Мы предлагаем заключить договор о научном сотрудничестве между Институтом Физики Ленинградского университета и Београдской Астрономической обсерваторией, для решения следующих научных задач:

1. Экспериментальное и теоретическое исследование процессов столкновения высокоэнергетических атомов с тяжелыми ястицами и влияние этих процессов на форму спектральных линий.

2. Экспериментальное и теоретическое исследование вероятности оптических переходов в атомах и молах и вращении возбужденных состояний атомов и молекул.

План сотрудничества может предусматривать регулярный обмен сотрудниками для взаимной информации о выполнении плана совместных исследований, его корректировки и совместного подведения результатов.

Ваш,

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ
НАУЧНОГО КОМИТЕТА
Милан Димитријевић
ДР МИЛАН ДИМИТРИЈЕВИЋ

ДИРЕКТОР
АСТРОФИЗИЧКОГ ОПСЕРВАТОРИЈА
Владим Фомичев
ДР ВЛАДИМ ФОМИЧЕВ

Професору Вадиму Алексејевичу
ФОМИЧЕВУ

Директору Института физике
Лењинградског универзитета

Београд 18. 09. 1990.

Дубокоуважени професоре В. А. Фомичев,

У Астрофизичком одсеку Астрономске опсерваторије у Београду, традиционално се одвијају истраживања процеса у јонизованим гасовима у звезданим атмосферама и космичком простору. Нас вишеструко интересују нови подаци о процесима судара побуђених атома са тешким честицама, који одређују многе особине астрофизичке плазме, у том погледу и ширење спектралних линија у зрачењу плазмених астрофизичких објеката. У том правцу су већ настали одређени научни контакти између наших институција, и сарадници астрофизичког одсека регуларно учествују у раду совјетско-југословенског научног семинара "Фотопроекти екситације и јонизације", којим, са стране Ленгосуниверзитета, руководи професор А. Н. Кључарјов. Разматрајући планове научне сарадње астрофизичког одсека Београдске опсерваторије за 1991-1995. г., дошли смо до закључка, да би јачање степена научне сарадње, стимулисало наш бржи напредак у решавању питања физике

плазме астрофизичких објеката. Са друге стране, сматрамо да ће и наше дугогодишње радно искуство у том правцу, бити од користи Вашем Универзитету и Институту.

Предлажемо да склопимо договор о научној сарадњи између Иститута за физику Лењинградског универзитета и Београдске Астрономске опсерваторије, за решавање следећих научних задатака:

1. Експериментална и теоријска истраживања процеса судара високопобуђених атома са тешким честицама и утицај ових процеса на облик спектралних линија.

2. Експериментална и теоријска истраживања вероватноћа оптичких прелаза у атомима и јонима и времена живота побуђених стања атома и јона.

План сарадње може да предвиђа регуларну размену сарадника, ради узајамног обавештавања о испуњавању плана заједничких истраживања, његово кориговање и заједничко разматрање резултата.

Ваши

Председник
Научног савета
Др Милан Димитријевић

Директор
Астрономске опсерваторије
Др Иштван Винце

Слика 3: Казањ, август 1995. Лево, Милан испред цамије Марцани; десно, Милан испред Спаске куле у Казањском Кремљу.

109017, г. Москва,
Пятницкая ул., д. 48
тел. 231-54-61

48, Pjatnitskaja St.,
Moscow 109074, USSR
tel. 231-54-61

№

28 ноября 1990

глубокоуважаемый д-р Димитриевич,
Большое Вам спасибо, что Вы любезно
откликнулись на мою просьбу прислать
данные по штарковским поперечным
спектральным линиям. Посылаю Вам от-
писки и копии моих работ по анализу
химического состава звезд (главным
образом, нестерных). Из них Вы можете
увидеть, особенно из ситаты по опреде-
лению сил осцилляторов линий HeI , как
нам не хватает сведений о константах
расщепления. В настоящее время мое про-
ведение большую часть работы для линий
в видимой и ближней ультрафио-
летовой области спектра. Ваши данные
по штарковским константам очень полезны
при расчетах содержания Ва в атмосфере
Ксфе и других нестерных звезд. Как толь-
ко эта работа будет оформлена, я пришлю
Вам копию. Надеюсь в будущем продол-
жить с Вами обмен сообщениями.

Получив письмо, разрешите поздра-
вить Вас с наступающим Рождеством и
Новым годом. С наилучшими пожеланиями,

Астрономски савет Академије наука СССР

28. новембар 1990.

Дубокоуважени др Димитријевићу,

Велико Вам хвала што сте се љубазно одазвали на моју молбу да ми пошаљете податке о Штарковом ширењу спектралних линија. Шаљем Вам сепарате и копије мојих радова о анализи хемијског састава звезда (углавном пекуларних). Из њих можете да видите, нарочито из радова о одређивању јачина осцилатора линија Хе II, да нам недостају подаци о константама ширења. У садашње време обавили смо такав исти рад за линије Га II у видљивој и блиској ултравиолетној области спектра. Ваши подаци о Штарковским константама, веома су помогли при прорачунима о садржају Га у атмосфери κ Спс и других пекуларних звезда. Чим се овај чланак оформи, послаћу Вам копију. Надам се да у будућности продужим размену чланака са Вама.

Користећи случај, дозволите да Вас поздравим са наступајућим Божићем и Новом годином.

Са најбољим жељама
Тања Рјабчикова

Слика 4: Казањ, пристаниште на Казањки - Волги. 16. август 1995.

САВЕЗНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА
САВЕЗНО МИНИСТАРСТВО ЗА НАУКУ,
ТЕХНОЛОГИЈУ И РАЗВОЈ

Број _____

11.04 1994. г.

Београд

Др Т. Радичевић
Астрономички Савет АН Русије
Пятницкая ул. д. 48
100017 МОСКВА
РОСИЈА

Тужбољубива мајка, д-р. Радичевић,
Ја очень радо пишем, с поштом Милене Зорана,
писаво с Вашим факсом којим не успех да проследити мене.
Здравотиски моје студије које се могу представити
интерес за Вас и две студије ИЕИ. Ели или електрон-
овки дејва, данне ~~не~~ линеарне по електронич-
ној концентратици. В таблицах в Bull. Obs. Belgrade
данне представљени и в функцији електронич-
ној концентратици. Ели Вам каже данне две услови
и сусуществовање в таблицах, напишите и я расчитам

Всего хорошего желаю Вам

Милене Димитријевић

Београд 11. 04. 1994.

Др Т. Рјабчикова
Астрономски савет АН Русије
Пјатницкаја ул. д. 48
109017 Москва
Русија

Дубокоуважена др Рјабчикова,

Добио сам веома касно, уз помоћ Милана Зборила, писмо са Вашим факсом, који нисте успели да ми проследите. Овде су сепарати мојих чланака, који Вам могу бити од интереса и два рада о Не I. Ако нема Дебајевог екранирања, подаци су линеарни са електронском и јонском концентрацијом У табелама у Bull. Obs. Belgrade, подаци су дати у функцији електронске и јонске густине. Ако су Вам потребни подаци за услове којих нема у табелама, напишите и израчунају их.

Све добро Вам жели
Милан Димитријевићу

Слика 5: М. С. Диитријевић У Казању. Лево, пристаниште на ушћу Казањке у Волгу (16. 08. 1995), десно, споменик Муси Џалилу испред Казањског Кремља (18. 08. 1995).

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТЫ

420014, Казань, Кремль тел. 39-75-63

ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

420014, Казань, Кремль тел. 39-75-63

25.04.94 № 02-ИИ8

Югославия
г.Белград

Министерство науки, техники
и развития

Др.Милану С.Дмитриевићу

Глубокоуважаемый госп.Министр,

Мы с большим удовольствием приглашаем Вас посетить Республику Татарстан и ее столицу г.Казань для знакомства с научными и учебными институтами, университетами, лабораториями, научными коллективами, с Академией наук Республики Татарстан. Наш город имеет фундаментальные научные школы, авторитетные в международном научном мире, продолжающие и ныне добрые традиции, связанные с именами известных выдающихся российских ученых, в различных естественно-научных областях: в математике, физике, механике, астрономии, химии т.д.

Мы уверены, что Ваш визит будет способствовать углублению и расширению двусторонних научных контактов на всех уровнях.

Вице-президент
Республики Татарстан

В.Н.Лихачев

25.04.1994.

Југославија
г. Београд
Министарство науке, технике
и развоја
др Милану С. Димитријевићу

Дубокоуважени госп. Министре,

Са великим задовољством Вас позивамо да посетите Републику Татарстан и њену престоницу г. Казань, ради упознавања са научним и образовним институтима, универзитетима, лабораторијама, научним колективима и са Академијом наука Републике Татарстан. Наш град има фундаменталне научне школе, ауторитетне у међународном научном свету, који и сада продужавају добре традиције, повезане са именима познатих

изузетних руских научника, у различитим природно-научним областима: у математици, физици, механици, астрономији, хемији и сл.

Убеђени смо, да ће Ваша посета помоћи продубљивању и расширивању двостраних научних контаката на свим нивоима.

Подпредседник
Републике Татарстан

В. Н. Лихачев

Слика 6: Лево М. С. Димитријевић испред Дворске цркве у Казањском Кремљу, 18. августа 1995.

Десно Предраг Јовановић и Милан С. Димитријевић на гробу Никите Хрушчова, на Пискаревском гробљу у Москви, јуна 2004.

ASTRONOMSKA OPSERVATORIJA
Volgina 7, 11050 Beograd, Jugoslavija
Tel.: 381-11-419-357 Fax: 381-11-419-553
E-mail:EAOP021@YUBGSS21.BG.AC.YU

Dr A.N.Kloucharev
Fax: 99-7-812-428-72-40,
Institute of Physics,
St-Petersburg University,
Uljanovskaya 1,
St-Petersburg,
RUSSIA

Beograd, 23. 11. 1994. god.

Дорогой Андрей Николаевич

Моя работа директора окончилась и я вернулся на
Опсерваторию где от 21.11. директор. Какие планы
на следующие год. Я бы если ты в возможности
приехать, сделал предложение на 7 дней. (может
быть я могу поехать и дольше - попросю). В 1995
году я бы бы очень рад приехать в Санкт Петербург
был. Если ты в возможности предложение очень полезно
здесь для астрономии.

Я попробовал написать письмо с тобой через E-Mail
и ввела тебе несколько слов но не было никакой
ответа.

Всем хорошего настроения тебе

Михаил

Београд, 23. 11. 1994. год.

Драги Андреј Николајевич

Мој посао Министра се завршио и вратио сам се на Опсерваторију, где сам од 21. XI Директор.

Какви су твоји планови за следећу годину? Ако можеш да дођеш, припремио бих позив за 7 дана (Можда могу да добијем и више - пробаћу). Био бих веома задовољан да у 1995. години дођем у Санкт Петербург. Ако си у могућности, позив је овде веома користан за администрацију.

Покушао сам да с тобом контактирам преко е-мејла и послао сам ти неколико речи, али није било никаквог одговора.

Свако добро жели ти
Милан

Слика 7: Конференција SPIG 2010. Милан С. Димитријевић и Андреј Николајевич Кључарјов.

ASTRONOMSKA OPSERVATORIJA
Volgina 7, 11050 Beograd, Jugoslavija
Tel.: 381-11-419-357 Fax: 381-11-419-553
E-mail: EAOP021@YUBGSS21.BG.AC.YU

Professor Fishman, I.S.
Professor Salakhov, M.Kh.
Kazan State University,
Kazan,
Tatarstan,
RUSSIA

Beograd, 7. 02. 1995. god.

Уважаемые мои проф. Фишман, проф. Салахов,
г-р Саргсоев.

Большое спасибо за ваше письмо. В этом письме я имею
официальное приглашение на 7 дней для профессора Фишмана
и профессора Салахова. У меня свободное время 1-10.VI,
20-27.VI, 10.VII - 26.VIII, 2-20.IX и после 15.X.
От 20.VI у меня в гостях будет г-р Мина Рохоскина
с Крымской обсерватории а в августе 2-20.IX либо
11-13 либо 18-21.X я собираюсь организовать
Первую Югославскую конференцию по астрофизическим
проблемам спектральных линий. Напишите мне
когда вам удобно приехать в Београд и мы потом
договоримся о моем приезде в Казань. Для договора
можно использовать и электронную почту г-р Родионова
Кузнецовы, Kazan Aviation Institute, Adamiuch 4-6
Kazan -15, 42 0015.

С уважением
Мина Димитријевић

Београд, 7. 02. 1995.

Дубокоуважени проф. Фишман, проф. Салахов, др Сарандаев,

Велико хвала за ваше писмо. У овом писму је такође официјални позив на 7 дана за професора Фишмана и професора Салахова. Имам слободно време 1-10. VI, 20-27. VI, 10. VII - 26. VIII, 2-20. IX и после 15 X. Од 20. VI биће ми у гостима др Нина Полосухина са Кримске опсерваторије а у периоду 2-20. IX или 11-13 или 18-21. IX, спремам се да организујем Прву југословенску конференцију о истраживању профила спектралних линија. Напишите ми када желите да дођете у Београд и онда ћемо се договорити о моме доласку у Казањ. За договор може се користити и електронска пошта Људмиле Кузmine, Kazan Aviation Institute, Adamuch 4-6, Kazan - 15, 420015.

С поштовањем
Милан Димитријевић

Слика 8: Казањ, 16. 08. 1995. Г. Г. Илјин, Израил Самојлович Фишман, Милан С. Димитријевић, Евгениј В. Сарандаев, Мјакзјум Халимулович Салахов.

АСТРОНОМСКА ОПСЕРВАТОРИЈА	
са потпуном одговорношћу БЕОГРАД	
21-02-1995	
01	90/1 - -

DIREKTOR J ASTRONOMSKE OPSERVATORIJE

B e o g r a d

Glavna as' ika opservatorija Ruske Akademije nauka (St. Petersburg) i Institut za istoriju prirodnih i tehničkih nauka (St. Petesburg) organizuju medjunarodnu konferenciju posvećenu 160.-godišnjici rođenja S.Nju-komba pod nazivom: "S. Njukomb i fundamentalna astronomija" koja se održava u periodu od 14.-18. marta 1995. godine. Na Konferenciju su sa Astronomske opservatorije pozvani:

1. Dr Milan Dimitrijević,
2. Dr Sofija Sadžakov,
3. Mr Vojislava Protić-Benišek

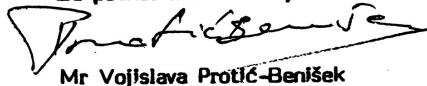
Svi oni imajuće uvodna predavanja (1,3) i saopštenja. Osim učesća na Konferenciji, predviđen je i niz drugih naših aktivnosti, zavisno od oblasti kojom se svako bavi.

Molimo da nam se u vezi sa navedenim odobri službeno odsustvo u periodu od 8.-28. marta 1995. godine, kao i putni troškovi na relaciji Beograd-St. Peterburg-Beograd, profaktura u prilogu, troškovi doplatne karte (40\$ x 1.6= 64 dinara po osobi) i troškovi odobrenja vize (17 dinara po osobi) i prelaze preko granice (20 dinara po osobi).

Dnevnice će obezbediti Republičko ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj, odnosno Savezno ministarstvo za razvoj i nauku i životnu sredinu.

J Beogradu, 21.02.1995. god.

Za podnosioca zahteva,

Mr Vojislava Protić-Benišek

RUSKO - JUGOSLOVENSKA KONFERENCIJA "NJUKOMB I FUNDAMENTALNA ASTRONOMIJA U ST. PETERBURGU

MILAN S. DIMITRIJEVIĆ

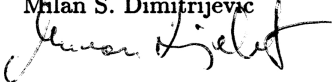
Astronomska Opservatorija, Beograd

Od 14 do 17 marta u Sankt Peterburgu je održana Rusko Jugoslovenska konferencija "Njukomb i fundamentalna astronomija" posvećena 160 godišnjem jubileju velikog astronoma Simona Njukomba. Cilj konferencije bio je razmatranje Njukombovih naučnih rezultata i njihovog uticaja na razvoj astrometrije, nebeske mehanike, geofizike i geodezije u XX veku kao i njihov značaj za savremena astronomska istraživanja. Veoma važan cilj konferencije bio je i učvršćivanje i razvoj međusobne saradnje, kao i demonstracija zajedništva u nauci i protivljenja sankcijama kojima su svetski moćnici nasrnuli na astronomiju protivno nizu međunarodnih sporazuma i povelji o ljudskim pravima.

Naša delegacija koju su pored mene činili i Dr Sofija Sadžakov i Mr Vojislava Protić - Benišek, naišla je na izuzetno topao i prijateljski prijem. Meni je pripala čast da održim prvo uvodno predavanje sa temom "Astronomija u Srbiji u doba Njukomba". Pored toga Mr Vojislava Protić - Benišek je održala dva predavanja, (napisana zajedno sa M. Protićem) "Revizija vavilonskih i nekih arapskih posmatranja pomračenja Sunca i Meseca, korišćenih u Njukombovim istraživanjima" i "Sekularno ubrzanje u Mesečevom kretanju - realni ili fiktivni fenomen". Dr Sofija Sadžakov je takodje održala uvodno predavanje "Dnevna posmatranja Sunca i planeta na Astronomskoj opservatoriji u Beogradu" i saopštila dva rada "Procena tačnosti Beogradskih kataloga dvojnih zvezda i zvezda u okolini radio izvora" i zajedno sa Svetlanom Toljčelnikovom - Muri "Njukomb i zvezdana aberacija". Pored toga, sva tri člana delegacije su predsedavali sednicama, a V. Protić - Benišek i ja smo takodje i članovi organizacionog saveta.

Konferencija je imala veliki značaj za učvršćivanje međusobne saradnje i uspostavljanje čvršćih prijateljskih veza sa ruskim astronomima.

Milan S. Dimitrijević

28 апреля 1995г.

Дорогой Михаил,

Я Вам посылаю нашу статью
о GaII. Я также посылаю
оттиск другой статьи о силах
осцилляторов лангмюи TiII.
Собираетесь ли вы приехать -
Рабочую группу по звезде
сентроскопии, которая идет
в Вене в начале и ...
Если собираетесь приехать, то
тогда мне с вами встретиться
там.

С уважением:

Татьяна Редченко

Поздравляю Вас с наступа
ющим праздником Победы -
9 мая.

28. април 1995.

Драги Милане,

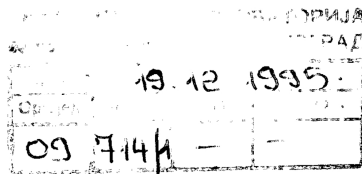
Шаљем Вам наш чланак о Ga II. Такође шаљем сепарат другог рада о јачинама осцилатора линија Ti II. Да ли се спремате да дођете на *Радну групу за звездану спектроскопију* која ће се одржати у Бечу почетком [нечитко]. Ако се спремате да дођете, тада ћемо се тамо срести.

С поштовањем
Тања Рјабчикова

Поздрављам Вас са долазећим празником Победе - 9. маја.

Слика 9: Међународна радионица о астрономским базама података. Београд, 20. 11. 1999. Олга Длужњевска, Лука Ч. Поповић, Милан С. Димитријевић.

IZVEŠTAJ SA PUTA U TATARSTAN I PRIBALTIKU

MILAN S. DIMITRIJEVIĆ

Astronomska Opservatorija, Beograd

Od 14 do 31 avgusta posetio sam :

- a) Univerzitet u Kazanji (katedra astronomije, katedra optike i spektroskopije i Astronomska opservatorija
- b) Institut za astrofiziku i atmosfersku fiziku u Toravereu kod Tartua i Astronomske opservatorije u Tartuu i Talinu u Estoniji.
- c) Astronomsku opservatoriju Latvijskog Univerziteta u Rigi.
- d) Astronomsku opservatoriju Viljnuskog Univerziteta i Institut za teorijsku fiziku i astrofiziku u Viljnusu.

U Kazanj sam došao na poziv šefa katedre za optiku i spektroskopiju M.H. Salahova. Na katedri za optiku i spektroskopiju održao sam 16 avgusta predavanje

- a) Primena podataka o Štarkovom širenju,
- b) Istraživanje Štarkovog širenja u Jugoslaviji

a 17 avgusta predavanje

Astronomska opservatorija u Beogradu
na katedri za astronomiju. Sa Univerzitetom u Kazanji potpisao sam sporazum o saradnji i razmeni publikacija. Zajedno sa Prof. Salahovim i njegovim saradnicima započeo sam zajednički rad na istraživanju profila spektralnih linija bakra.

U Toravereu sam u Institutu za astrofiziku i atmosfersku fiziku boravio na poziv direktora, Dr Tonu Viik-a i 22 avgusta održao dva predavanja :

- 1. Astronomska opservatorija u Beogradu
- 2. Širenje spektralnih linija u astrofizičkoj plazmi.

Pored toga, dogovorili smo i razmenu publikacija, a pregledao sam i naša izdanja u njihovoj biblioteci i kasnije im poslao sve brojeve koji nedostaju.

Na Astronomskoj opservatoriji Latvijskog univerziteta u Rigi, koju sam posetio na poziv Dr Ilgonis-a Vilks-a, održao sam 25 avgusta predavanje : Astronomska opservatorija u Beogradu.

Astronomsku opservatoriju Viljnuskog univerziteta posetio sam na poziv direktora Dr J. Sudzius-a. U Institutu za teorijsku fiziku i astrofiziku sam 28 avgusta održao dva predavanja :

- 1. Astronomska opservatorija u Beogradu
- 2. Širenje spektralnih linija u astrofizičkoj plazmi.

From fon.fon.bg.ac.yu!ubbg.etf.bg.ac.yu!pythia.forthnet.gr!appl.sci-nnov.ru!rinat Mon Sep 4 16:56:16 1995
 Return-Path: jfon.fon.bg.ac.yu!ubbg.etf.bg.ac.yu!pythia.forthnet.gr!appl.sci-nnov.ru!rinat; Received: from fon.fon.bg.ac.yu by aob.aob.bg.ac.yu with uucp (Smail3.1.28.1 1) id m0spcwZ-000P65C; Mon, 4 Sep 95 16:56 GMT+0200 Received: from ubbg.etf.bg.ac.yu by fon.fon.bg.ac.yu id aa04383; 4 Sep 95 16:26 MESZ Received: from YUBGSS21.BITNET (MAILER@YUBGSS21) by yubgef51.bitnet with PMDF10165; Mon, 4 Sep 1995 16:30 +0200 Received: (from yubgef51.bitnet for jappl.sci-nnov.ru!rinat@pythia.forthnet.gr; via BSMTP)r Received: (from MAILER@YUBGEF51 for MAILER@YUBGSS21 via NJE) (UCLA/Mail V1.410 M-JNET6796-6796-44); Mon, 04 Sep 95 16:31:31 GMT Received: from fon.fon.bg.ac.yu by yubgef51.bitnet with PMDF10165; Mon, 4 Sep 1995 16:25 +0200 Received: from pythia by fon.fon.bg.ac.yu id aa03907; 4 Sep 95 16:10 MESZ Received: from adm.sci-nnov.ru by pythia.forthnet.gr via FORTHnet with ESMTP; id JAA02379 (8.6.12/FORTHNET-2.0-MHS-7.0); Mon, 4 Sep 1995 09:42:33 +0300 Received: from iapnn (uucp@localhost) by adm.sci-nnov.ru (8.6.12/Dmimer-2.3a) with UUCP id KAA01137 for eaop021@yubgss21.bg.ac.yu Mon, 4 Sep 1995 10:39:58 +0400 Received: by appl.sci-nnov.ru (UUPC/@ v6.13beta, 12Nov94); id AA15626 Mon, 4 Sep 1995 12:03:23 +0400 Date: Mon, 4 Sep 1995 12:03:23 +0400 From: rinat@appl.sci-nnov.ru To: eaop021@yubgss21.rzs.bg.ac.yu Message-id: jAACBhImeGzL@appl.sci-nnov.ru; X-Envelope-to: MDIM-ITRIJEVIC@AOB.AOB.BG.AC.YU Content-type: text/plain; charset=us-ascii Organization: Lines: 15 MIME-Version: 1.0 Content-Transfer-Encoding: 7bit Content-Length: 763 Status: RO

Glubokouvazhaemyj Dr Dimitrijevic. Ya byl ochen' rad poluchit' ot vas pic'mo. K sozhaleniyu menya ne bylo v N.Novgorode v iyule i avguste i ya ne smog s vami vstretit'sya. Esli u vas budet vozmozhnost' opyat' byt' v Rossii ya s udovol'stviem pokazhu nash institut i gorod. V svyazi s vashim predlozheniem ya govoril s rukovodstvom instituta i poluchil odobrenie. Nash institut v 1996 godu provodit konferenciyu "Strong microwaves in plasmas". My mozhem prinyat' vas i neskol'ko vashikh kolleg. Moya gruppa rabotaet v oblasti lasernoj spektroskopii (resonansnaya fluorescenciya, vnutrirezonatornaya lasernaya spektroskopiya). Esly vam i vashim collegam interesno to mozjno rassmotret' varianty bolee tesnogo sotrudnichestva. Vsego dobrogo Rinat Akhmedzhanov

/f=26000 /m=65000

4. 09. 1995.

Дубокоуважени Др. Димитријевићу. Било ми је веома драго да добијем писмо од Вас. На жалост нисам био у Н.[ижњем] Новгороду у јулу и августу и нисам могао да се сретнем са Вама. Ако будете имали могућност да опет дођете у Русију, са задовољством ћу Вам показати наш Институт и град. У вези Вашег предлога, говорио сам са руководством Института и добио одобрење. Наш Институт 1996. године организује конференцију "Strong microwaves in plasmas". Можемо да примимо Вас и неколико Ваших колега. Моја група ради у области ласерске спектроскопије (резонантна флуоресценција, унутаррезонаторна ласерска спектроскопија). Ако је то Вама и вашим колегама интересантно, можемо размотрити варијанте тесније сарадње. Свако добро Ринат Ахмеджанов.

Слика 10: Казањ, река Волга, август 1995. Г. Кузмин, М. С. Димитријевић, Људмила Кузмина.

АСТРОНОМСКА ОПСЕРВАТОРИЈА
са потпуном одговорношћу
01 Број 513/1
04.09. 1995 год.,
БЕОГРАД — Волгина 7

ДОГОВОР

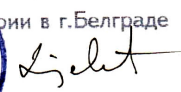
о совместном сотрудничестве между Астрономической обсерваторией в г. Белграде и Казанским Государственным университетом (кафедра оптики и спектроскопии, кафедра астрономии и АОЭ).

Стороны договариваются о проведении совместных исследований по следующим научным направлениям, представляющих взаимный интерес.

- Спектроскопическая диагностика плазмы,
- исследование профилей спектральных линий, уширенных соударениями с заряженными частицами,
- астрономическая спектроскопия, предусматривающая точные определения атомарных данных и их использование в современных методах интерпретации спектров,
- классическая астрономия, предусматривающая определение точных положений небесных тел (звезд, радиозвезд, спутников планет) для установления фундаментальной системы координат и развитие теории их движения.

В рамках выполнения этих исследований стороны будут публиковать совместные научные работы, обмениваться научными кадрами и материалами исследований. В рамках обмена научных кадров принимающая сторона обязуется обеспечивать жильем и питанием. Обмен происходит в рамках возможностей обеих сторон.

Срок действия договора 3 года до 1 сентября 1998г. В случае отказа одной из сторон договор считается расторгнутым. Если договор не расторгнут ни одной из сторон до указанного срока он считается пролонгированным сроком на 3 года.

Директор Астрономической
обсерватории в г.Белграде

Профессор М. Димитриевић

Ректор Казанского
государственного университета

Профессор

ДОГОВОР

О заједничкој сарадњи између Астрономске
опсерваторије у г. Београду и Казањског Државног
универзитета (Катедра оптике и спектроскопије,
Катедра астрономије и АОЕ).

Стране се договарају о спровођењу заједничких истраживања у следећим научним правцима, који представљају узајамни интерес:

- Спектроскопска дијагностика плазме,
- истраживање профила спектралних линија проширених сударима са наелектрисаним честицама,
- астрономска спектроскопија, што подразумева тачно одређивање атомских података и њихово коришћење у савременим методама интерпретације спектра.
- класична астрономија, што подразумева одређивање тачних положаја небеских тела (звезда, радиозвезда, сателита планета) за установљавање фундаменталног система координата и развијање теорије њиховог кретања.

У оквиру извршавања ових истраживања, стране ће објављивати заједничке научне радове, размењивати научне кадрове и материјале истраживања. У оквиру размене научних кадрова, примајућа страна се обавезује да обезбеди смештај и храну. Размена се одвија у оквирима могућности обе стране.

Трајање договора је 3 године до 1. септембра 1998. г. У случају отказивања једне стране, договор се сматра раскинутим. Ако договор не раскине ни једна страна, сматра се продуженим са роком три године.

Директор Астрономске
опсерваторије у г. Београду
Професор М. Димитријевић

Ректор Казањског
државног универзитета
Академик Ју. Коноплев

Слика 11: На Енгелхардовској опсерваторији код Казања. Директор Наилъ Абдулјевич Сахибулин и Милан С. Димитријевић, 17. августа 1995.

ASTRONOMSKA OPSERVATORIJA
Volgina 7, 11050 Beograd, Jugoslavija
Tel.: 381-11-419-357 Fax: 381-11-419-553

Director
Astronomical Observatory
Irkutsk State University
Sovietskaya 119 A
664009 IRKUTSK
RUSSIA

Beograd, 8. 9. 1995.

Dear Sir,

I am the new Director of Astronomical observatory here and my great pleasure will be to start with closer colaboration between our institutions, to exchange publications, visits and to coordinate our activities. I propose for the begining an exchange of short visits in order to present lectures concerning our activities. Any other initiative for collaboration is welcom. My best regards.

Sincerely yours,

Dr Milan S. Dimitrijević

D I R E C T O R

Београд, 8. 9. 1995.

Драги Господине,

Ја сам овде нови директор Астрономске опсерваторије и било би ми велико задовољство да започнемо ближу сарадњу између наших институција, да размењујемо публикације, посете и да координирамо наше активности. За почетак предлажем да разменимо кратке посете да би одржали предавања о нашим активностима. Свака даља иницијатива за сарадњу је добродошла. Срдачни поздрави.

Искрено Ваш
Др Милан С. Димитријевић

ДИРЕКТОР

ASTRONOMSKA OPSERVATORIJA
Volgina 7, 11050 Beograd, Jugoslavija
Tel.: 381-11-419-357 Fax: 381-11-419-553

Director
Department of Astronomy and Mechanics
Udmurtian University
426037 Izhevsk
RUSSIA

Beograd, 8. 9. 1995.

Dear Sir,

I am the new Director of Astronomical observatory here and my great pleasure will be to start with closer collaboration between our institutions, to exchange publications, visits and to coordinate our activities. I propose for the beginning an exchange of short visits in order to present lectures concerning our activities. Any other initiative for collaboration is welcome. We have an agreement of cooperation with Kazan state University and I will probably come to Kazan next year. My best regards.

Sincerely yours,

Dr Milan S. Dimitrijević

DIRECTOR

Београд, 8. 9. 1995.

Драги Господине,

Ја сам овде нови директор Астрономске опсерваторије и било би ми велико задовољство да започнемо ближу сарадњу између наших институција, да размењујемо публикације, посете и да координирамо наше активности. За почетак предлажем да разменимо кратке посете да би одржали предавања о нашим активностима. Свака даља иницијатива за сарадњу је добродошла. Ми имамо споразум о сарадњи са Универзитетом у Казању, и вероватно ћу доћи у Казањ следеће године. Срдачни поздрави.

Искрено Ваш
Др Милан С. Димитријевић
ДИРЕКТОР

ASTRONOMSKA OPSERVATORIJA
Vulgina 7, 11050 Beograd, Jugoslavija
Tel.: 381-11-419-357 Fax: 381-11-419-553

Director
Department of Astrophysics
Rostov state Univ.
Zorge st. 5.
344104 Rostov na Donu
RUSSIA

Beograd, 8. 9. 1995.

Dear Sir,

I am the new Director of Astronomical observatory here and my great pleasure will be to start with closer coloboration between our institutions, to exchange publications, visits and to coordinate our activities. I propose for the begining an exchange of short visits in order to present lectures concerning our activities. Any other initiative for collaboration is welcom. I found in literature names of V.V. Leushina, G.P.Tipol'skaya and Yu. A. Gvozd', who cited my work. Moreover, I plan to visit next year Crimean Observatory in Naucny. My best regards.

Sincerely yours,

Dr Milan S. Dimitrijević

D I R E C T O R

Београд, 8. 9. 1995.

Драги Господине,

Ја сам овде нови директор Астрономске опсерваторије и било би ми велико задовољство да започнемо ближу сарадњу између наших институција, да размењујемо публикације, посете и да координирамо наше активности. За почетак предлажем да разменимо кратке посете да би одржали предавања о нашим активностима. Свака даља иницијатива за сарадњу је добродошла. У литератури сам нашао имена: В. В. Леушина, Г. П. Типолскаја и Ју. А. Гвозд, који цитирају моје радове. Штавише, планирам да следеће године посетим Кримску опсерваторију у Научном. Срдачни поздрави.

Искрено Ваш
Др Милан С. Димитријевић
ДИРЕКТОР

ASTRONOMICAL OBSERVATORY

VOLGINA 7, 11050 BELGRADE, YUGOSLAVIA

PHONE: ++ 381 11 419 357, 401 320, TELEX 72610 AOB YU
FAX: ++ 381 11 419 553

Belgrade, 17. X. 1985

1. Зр. Тања Радичевић
Астрономически институт
Россија
ул. Пятницкая 9, 48
109017 Москва
Россија
1.

Доброј Тањи

Слабост са руским језиком неће отежати сарадњу.
Јанков, А. тако интересант је за вас. Сигурно
А. потпуно је везан за српски Везуловски
Белимек чак би истраживао и све професоре
Чернавине. Ко не може да ради активности
and abstract of papers 1980-1990 and some
yugoslav books and papers на Везуловски
Синдрому до 3. децембра и до 3. децембра, Кијево,
Синдрому, Кијево, Сиссе, Кијево.

С љубављу
Јанков Либет

М. С. ДИМИТРИЈЕВИЋ

Др Тања Рјабчикова
Астрономски савет Русије
ул. Пјатницаја д. 48
109017 Москва
Русија

Београд, 17. X 1995.

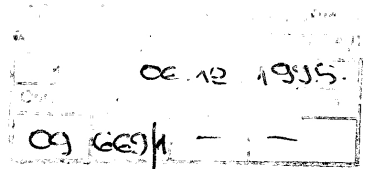
Драга Тања,

Хвала за писмо које ми је предао Слободан Јанков. Шаљем ти два договора. Један сам потписао у Казању а други носим са собом у Минск, да би га потписао [нечитка реч] професор Черњавских. Осим тога, у књизи *Activities and abstract of papers 1980-1990*, можеш да видиш све што се ради на Опсерваторији. Од 11. новембра до 3. децембра бићу у Минску, Кијеву, Симферопољу, Научном, Одеси и Кишињеву.

С поштовањем
Милан Димитријевић

Слика 12: М. С. Димитријевић испред Казањског универзитета, 18. август 1995.

Д О Г О В О Р О С О Т Р У Д Н И Ч Е С Т В Е

между Крымской астрофизической
обсерваторией ГКНТ ПП Украины и
астрономической обсерваторией
в Белграде (Югославия).

Стороны договариваются о проведении совместных научных исследований по следующим направлениям, представляющими взаимный интерес и входящими в планы научно - исследовательских работ обеих сторон:

- астрофизическая плазма,
- физика Солнца,
- физика звездных атмосфер.

В рамках выполнения этих исследований стороны будут:

- обмениваться материалами исследований, препринтами и публикациями, научными кадрами;
- публиковать совместные научные труды;
- проводить совместные научные семинары;
- обмениваться материалами из библиотечных фондов.

Исследования осуществляются в рамках планов научно - исследовательских работ без дополнительного финансирования.

При обмене научными кадрами стороны обязуются обеспечить прибывающих ученых бесплатным жильем. Обмен происходит на эквивалентной основе с учетом возможностей обеих сторон.

Срок действия договора - 3 года: с 1 января 1996 по 1 января 1999г. В случае отказа одной из сторон договор считается расторгнутым до окончания его срока.

Директор Крымской
астрофизической
обсерватории ГКНТ ПП Украины
член-корр НАНУ и РАН Н.В.Стещенко

Директор Белградской
астрономической
обсерватории Югославии
доктор М.С.Дмитриевич

24 ноября 1995 года
Крым, п. Научный

ДОГОВОР О САРАДЊИ

између Кримске астрофизичке
опсерваторије ГКНТ ПП Украјине и
Астрономске опсерваторије
у Београду (Југославија)

Стране се договарају о спровођењу заједничких научних истраживања у следећим правцима, који представљају узајамни интерес и улазе у планове научно - истраживачког рада обе стране:

- астрофизичка плазма,
- физика Сунца,
- физика звезданих атмосфера.

У оквиру извршавања ових истраживања, стране ће:

- размењивати материјале истраживања, препринте и публикације, научне кадрове;
- објављивати заједничке научне радове;
- одржавати заједничке научне семинаре;
- размењивати материјале из библиотечких фондова.

Истраживања се остварују у оквирима планова научно - истраживачких радова, без допунског финансирања.

Приликом размене научних кадрова, стране се обавезују да долазећим научницима обезбеде бесплатан смештај. Размена се остварује на еквивалентној основи, узимајући у обзир могућности обе стране.

Период важења договора је 3 године: од 1 јануара 1996. до 1. јануара 1999. г. У случају отказивања једне стране, договор се сматра раскинутим до окончања овог периода.

Директор Кримске
астрофизичке
опсерваторије ГКНТ ПП Украјине
доп. члан НАНУ и РАН Н. В. Стешенко

Директор Београдске
астрономске
опсерваторије Југославије
доктор М. С. Димитријевић

24. новембра 1995. год.
Крим, п. Научни

Госкомитет України по вопросам Науки и Технологий
КРЫМСКАЯ АСТРОФИЗИЧЕСКАЯ ОБСЕРВАТОРИЯ

• 334413, Украина, Крым, пос.Научный
• +7-06554-71161 Fax: +7-06554-40704 E-mail: postmaster@crao.crimea.ua

№...15...

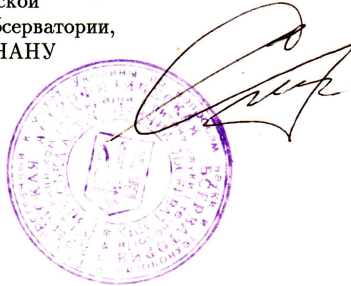
<...24...нояб/я 1995 г...>

В таможенные службы

Крымская астрофизическая обсерватория Государственного Комитета Украины по вопросам науки и технологий передает в дар Белградской астрономической обсерватории имеющиеся в научной библиотеке дубликаты научных журналов: Известия Крымской астрофизической обсерватории - 10 номеров и Solar Physic - 26 номеров. Указанный печатный материал не представляет коммерческой ценности, может быть использован только для научных целей, разрешен к распространению за рубежом, распространяется бесплатно.

Указанный груз следует с директором Белградской обсерватории доктором Миланом Дмитриевичем и его сотрудником доктором Лукой Поповичем.

Директор Крымской
астрофизической обсерватории,
член-корр. РАН и НАНУ

Н.В.Стешенко

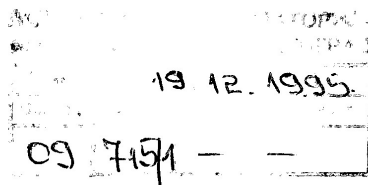
24. новембар 1995. г.
Царинским службама

Кримска астрофизичка опсерваторија Државног комитета Украјине по питањима науке и технологије, предаје на поклон Београдској астрономској опсерваторији дупликате научних часописа које има у библиотеци: *Известия Крымской астрофизической обсерватории* - 10 бројева и *Solar Physics* - 26 бројева. Поменути штампани материјал нема комерцијалну вредност, и може се користити само за научне циљеве, одобрен за распрострањавање у иностранству, распрострањује се бесплатно.

Указани терет иде са директором Београдске опсерваторије доктором Миланом Димитријевићем и његовим сарадником доктором Луком Поповићем.

Директор Кримске
астрофизичке опсерваторије
дописни члан РАН и НАНУ

Н. В. Стешенко

IZVEŠTAJ O POSETI Dr M.H. SALAHOVA

MILAN S. DIMITRIJEVIĆ
Astronomska Opservatorija, Beograd

Od 13 do 16 decembra gost Astronomske opservatorije bio je Dr Myakzyum Khalimullovich Salakhov, šef Katedre za optiku i spektroskopiju Kazanjskog Univerziteta. U toku boravka, u okviru sporazuma o saradnji izmedju naših institucija, obavljene su konsultacije o zajedničkom radu na istraživanju profila spektralnih linija bakra. Razgovarano je i o saradnji u toku sledeće godine. Dr Salahov je posetio u toku boravka i Fizički fakultet i Institut za fiziku. Razgovarano je i o uključivanju nekih naučnika iz ove dve institucije u saradnju i o mogućnosti da Dr Salahov održi uvodno predavanje na 18-toj Konferenciji o fizici jonizovanih gasova (SPIG), sledeće godine u Kotoru.

Poseta je bila od velike koristi za realizaciju sporazuma o saradnji izmedju naših institucija.

Milan S. Dimitrijević

ASTRONOMICAL OBSERVATORY

VOLGINA 7, 11050 BELGRADE, YUGOSLAVIA

PHONE: ++ 381 11 419 357, 401 320, TELEX 72610 AOB YU
FAX: ++ 381 11 419 553

Belgrade, 19.12.1995

У.Ш. БАДЗУТОВ
КАФЕДРА ТЕОРЕТИЧЕСКОЙ ФИЗИКИ
ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ
ОКТАБРЬСКОЙ РЕВОЛЮЦИИ 3-а
450000 УФА
БАШКОРТОСТАН
РОССИЯ

Здравствуйтесь дорогой Ураи

Я получил Ваше письмо и надеюсь что Вы получили
мое письмо с отпущенной копией и сканом. Если еще
чего надо я готов а и когда надо инициатива для
сотрудничества была бы мне очень приятна. В
следующем году я еду в Харьков, Казань
и Ижевск. Может быть интересно для, для
проекта и в Уфу. Если есть интерес я могу
присылать для du L'Observatoire Bull. Astronomique
de Belgrade.

Всего наилучшего

Иван

19. 12. 1995.

Здраво драги Урале,

Добио сам Ваше писмо а надам се да сте Ви добили моје писмо са сепаратима које сте тражили. Ако је још нешто потребно, спреман сам а и свака иницијатива за сарадњу била би ми веома пријатна. Следеће године спремам се у Харков, Казањ и Ижевск. Можда би било интересантно да на дан, два дођем у Уфу. Ако има интересовања, могу да пошаљем за библиотеку Bull. Astronomique de Belgrade.

Све најбоље,
Милан

Слика 13: М. С. Димитријевић има предавање на Универзитету у Казању, 16. августа 1995.

ASTRONOMICAL OBSERVATORY

VOLGINA 7, 11050 BELGRADE, YUGOSLAVIA

PHONE: ++ 381 11 419 357, 401 320, TELEX 72610 AOB YU
FAX: ++ 381 11 419 553

Belgrade, 25. 12. 1995

Библиотека
Crimean Observatory
P. Nauchny 334413
CRIMEA
UKRAINA

Дороге друзи

Solar Physics и Astrophysical Journal дошли, баљше
спасибо вам от всех астрономов Београда. Мы еще
уведомим как вам прислать деньги для почты.

Виктор Библиотечке зорко отметили о недостатках
номеров и о дубликатах.

Баљше спасибо за все и всего наилучшего

Милан Димитријевић

Библиотека
Crimean Observatory
P. Nauchny 334413
Crimea
UKRAINA

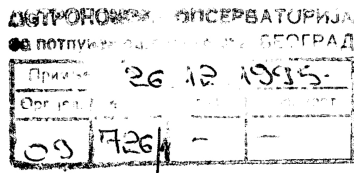
25. 12. 1995.

Драги пријатељи,

Solar Physics и Astrophysical Journal су дошли. Велико вам хвала од свих
астронома Београда. Још ћемо да видимо како да вам пошаљемо новац за
пошту. У нашој библиотеци смо направили белешку о недостајућим
бројевима и дубликатима.

Велико хвала за све и све најбоље.

Милан Димитријевић

IZVEŠTAJ O PUTU U BELORUSIJU, UKRAJINU I MOLDAVIJU

MILAN S. DIMITRIJEVIĆ

Astronomska Opservatorija, Beograd

Od 11 novembra do 1 decembra, posetio sam zajedno sa Dr Lukom Popovićem više naučnih institucija u Belorusiji, Ukrajini i Moldaviji, na lični poziv. U Minsku smo bili gosti direktora Instituta za Molekularnu i atomsku fiziku, akademika A. P. Vojtoviča. Sa ovim institutom, kao i sa Institutom za primenjene probleme fizike, Beloruskog državnog Univerziteta, sklopili smo ove godine sporazum o saradnji i ova poseta je bila u funkciji realizacije sporazuma. Dogovorili smo da se u Minsku u junu održi Prva Belorusko - jugoslovenska konferencija o fizici i dijagnostici laboratorijske i astrofizičke plazme. Na institutu sam održao predavanje "Širenje spektralnih linija u plazmi : Astrofizičke primene". Pored toga, razgovarali smo i o učešću kolega iz Belorusije, kao pozvanih predavača na 18 SPIG-u koji će se sledeće godine održati u Kotoru, kao i o zajedničkim istraživanjima. U Minsku smo obavili razgovore o saradnji i sa Dr Kuznečikom, direktorom Astronomske opservatorije, posetili smo Institut za primenjene probleme fizike, a primio nas je i akademik V.S. Burakov, jedan od sekretara Beloruske akademije nauka. Bili smo i u zvaničnoj poseti Komitetu za podršku Srbima i Crnogorcima, a ja sam dao i intervju za "Večernji Minsk".

U Kijevu smo, na poziv direktora Dr Jackiva, posetili Astronomsku opservatoriju. Razgovarali smo o saradnji, razmeni publikacija i pregledao sam fond naših izdanja u njihovoj biblioteci, da bih im poslao nedostajuće brojeve. Održao sam i predavanje iz dva dela : 1. Astronomska opservatorija u Beogradu 2. Profili spektralnih linija u astrofizici.

Na Krimu smo, na poziv Dr N. Polosuhine, bili u poseti Krimskoj astrofizičkoj opservatoriji u Naučnom. Sa ovom, najvećom i najznačajnijom opservatorijom u Ukrajini, potpisao sam u toku posete sporazum o saradnji, koji će našim mladim ljudima omogućiti da koriste najsavremenije astronomske instrumente. Ova opservatorija ima svoj satelit sa teleskopom u orbiti - Astron, teleskop od 2,60 metara i niz značajnih instrumenata. Započeo sam i ličnu saradnju sa Dr Polosuhinom, na istraživanju profila litijumovih linija u zvezdama i sa Dr Gopasjukom na analizi određenih spektralnih linija Sunca. Utvrdio sam šta od naših izdanja nedostaje u njihovoj biblioteci i poneli smo brojeve njihovih izdanja koji nam nedostaju. Pored toga dogovorili smo i razmenu duplikatnih fondova biblioteka. Sa sobom smo poneli Solar Physics za 1991-1995 i poštom poslali brojeve Astrophysical Journal-a koje

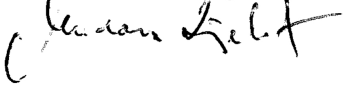
su oni imali u duplikatu. Napominjem da je vrednost ovih časopisa preko 10.000 dolara. Održao sam i predavanje u dva dela : 1) Štarkovo širenje spektralnih linija u astrofizici 2) Astronomija u Srbiji.

Posle toga posetili smo Astronomsku opservatoriju u Odesi, na poziv direktora, Dr Karetnikova. U toku posete sam potpisao sporazum o saradnji. Utvrdio sam šta od naših izdanja nedostaje u njihovoj biblioteci i dogovorio razmenu izdanja. Održao sam i predavanje u dva dela : 1) Štarkovo širenje spektralnih linija u astrofizici 2) Astronomija u Srbiji.

U Kišinjevu smo posetili Dr A. Gainu sa Astronomske opservatorije i razgovarali o saradnji naših institucija.

Ovaj put bio je od izuzetne koristi za intenziviranje međunarodnih veza i naučne saradnje Astronomske opservatorije, za obogaćivanje fonda naše biblioteke i za moj lični naučni rad.

Milan S. Dimitrijević

Слика 14: На конференцији у ГАИШу (Главни Астрономски институт "Штернберг") у Москви, јуна 2004, М. С. Димитријевић држи предавање о Милутину Миланковићу.

М. С. ДИМИТРИЈЕВИЋ

СПОРАЗУМ

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКО - РУСКУ САРАДЊУ НА ЕКСПЕРИМЕНТАЛНИМ И
ТЕОРИЈСКИМ ИСТРАЖИВАЊИМА ДУГОРОЧНЕ ПРОМЕЉИВОСТИ
СУНЧЕВЕ АКТИВНОСТИ

ИЗМЕЋУ

АСТРОНОМСКЕ ОПСЕРВАТОРИЈЕ У БЕОГРАДУ
ЈУГОСЛАВИЈА

И

ПУЛКОВСКЕ АСТРОНОМСКЕ ОПСЕРВАТОРИЈЕ - КИСЛОВОДСКЕ
СОЛАРНЕ СТАНИЦЕ
РУСКА АКАДЕМИЈА НАУКА
РУСИЈА

Место: Ст. ПЕТЕРСБУРГ

Датум : Мај, 1995.

ПРИСУТНЕ СТРАНЕ

ПРЕДСТАВНИЦИ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Др Милан Димитријевић
Директор
Астрономска опсерваторија
Београд

ПРЕДСТАВНИЦИ РУСИЈЕ

Академик Виктор К. Абалакин
Директор
Пулковска Астрономска
Опсерваторија РАН

Проф. Др Валентин И. Макаров
Директор
Кисловодска соларна станица

АСТРОНОМСКА ОБЗЕРВАТОРИЈА
са петловдск астрономској
Број 73/1
27.08.1995 год.
БЕОГРАД — Волгина 7

A G R E E M E N T

FOR YUGOSLAVIA-RUSSIA COLLABORATION ON EXPERIMENTAL AND THEORETICAL
INVESTIGATIONS OF THE LONG-TERM VARIABILITY OF SOLAR ACTIVITY

BETWEEN

ASTRONOMICAL OBSERVATORY IN BELGRADE
YUGOSLAVIA

AND

PULKOVO ASTRONOMICAL OBSERVATORY - KISLOVODSK SOLAR STATION
RUSSIA ACADEMY OF SCIENCES
RUSSIA

Place: St. PETERSBURG

Date: Maj, 1995

PARTIES PRESENTED

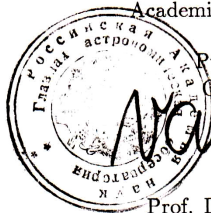
YUGOSLAVIA REPRESENTATIVES

RUSSIA REPRESENTATIVES

Dr. Milan Dimitrijević
Director
Astronomical Observatory
Belgrade
Yugoslavia

Academician Viktor K. Abalakin
Director
Pulkovo Astronomical
Observatory of RAS

Prof. Dr. Valentine I. Makarov
Director
Kislovodsk Solar station

I. SCIENTIFIC RATIONALE

The solar photosphere and chromosphere are typical of the wide variety of stellar envelopes in which a hot atmosphere expands into space. The solar case is special, because we on Earth are actually immersed in the wind that emerges from the corona and chromosphere. From our special position, we can investigate the solar plasma with space instrumentation, also investigate it with powerful spectroscopic techniques from the Earth.

The solar atmosphere is also an excellent example of a complex astrophysical plasma, in which magnetic fields, MHD waves and fast particles interact to produce turbulent velocity fields and high energy radiation. Some fundamental physical processes present in the solar atmosphere have been observed in the laboratory and in the geomagnetic environment of the Earth, so that further study of them serves to, illuminate, and to benefit from neighbouring fields of research. Finally, the solar atmosphere as the source of the solar wind, acts as a crucial link between the Sun and the Earth. The potential importance to our life on Earth of understanding how this connection is established by a chain of physical processes, cannot be overemphasized.

The past decade of ground-based solar photosphere research has revealed overwhelming importance of two properties: the presences of subarcsecond fine structure and the behaviour of the magnetic field. These two aspects are intimately linked: magnetic fields create the fine structure in which critical microscale plasma processes occur. Theoretical studies and laboratory research indicate that the essential processes involved in the heating of the corona and chromosphere - problem that has puzzled astrophysicist for decades - take place in this fine structure.

Existing ground-based instrumentation has been highly effective in following the long term evolution of the solar photosphere, essential in constraining theories of the solar dynamo, and in exploring the large-scale thermodynamic structure. However, the presence of fine structure requires a new generation of round-based solar instrumentation for it's investigation.

The photospheric spectral lines are less sensitive to the solar activity than the chromospheric ones. However, the causes of activity are situated in the convective layer more directly influencing the photospheric spectral lines. So, their changes can yield some information about the basic activity mechanism.

The complexity of properties of solar chromosphere-photosphere presents a challenge to the researcher in instrument development, observations, data analysis, interpretation and theory. This is the complexity, which most clearly indicates the richness of this field of study and the promise of challenging problems for the next generation of researchers.

II. THE PROGRAMME OF THE COLLABORATION ON GROUND-BASED OBSERVATIONS OF THE SOLAR CORONA, PROMINENCES AND CHROMOSPHERE IN EMISSION LINES AT THE 53-cm KISLOVODSK CORONOGRAPH

1. Ground-based observations in Fe X, Fe XI, Fe XIII, Fe XIV, Ca XV have shown great promise for detailed studies of the earliest stages of coronal transients, mass ejections,

flares, etc. at the lowest levels of the corona and allow to compare in detail the structure of the corona at different temperatures.

2. Observations of fine-scale prominences are possible mainly from the ground. These observations have great potential for understanding the morphology of magnetic fields in the prominences and corona.

3. High-resolution coronagraphic observations allow the study of fine-scale coronal processes such as plasma discontinuity formation, reconnecting phenomena, Alfvén waves and different kinds of resonance in loop systems.

4. Space-born instruments cannot observe below 1.5 solar radius. Ground-based observations of the corona, prominences have provided valuable complementary information to space-based observations that has broadened and improved the interpretation of the space-based observations.

III. STAGES OF FULFILLING THE INVESTIGATIONS

Kislovodsk Solar Station makes regular observations of the solar corona, prominences and chromosphere in the emission lines, and also photosphere (active regions and polar faculae) in the white light with goal:

1. Investigation of the closed and opened magnetic structures above the magnetic neutral lines with connection with the fine structure H-alpha filaments.

2. Study of the polar facule activity at the levels: photosphere- corona.

3. Investigation of the periodicity in solar atmosphere activity, such as the 155-day period, quasi biannual period and so on.

4. Study of the sub-arcsec scale structure of the photosphere.

5. Study of the large-scale structure of the magnetic field in connection with the study of the polar magnetic field reversal in the Global Solar Cycle.

6. Observational and theoretical investigation of long-term changes of activity-sensitive photospheric spectral lines of the Sun as a star.

IV. THE EQUIPMENT FOR SOLAR CORONA-PROMINENCES OBSERVATIONS

Kislovodsk Solar Station has 3 type of active coronagraphs:

1. Large coronagraph: D=53cm, F=1200 cm; Spectrograph D=40 cm, F=800 cm.

Filters: 5303 Å, pass band 0.8 Å; H-alpha (0.5 Å); CaII-K (0.3 Å).

2. Lio Coronagraph: D=20 cm, F=500 cm; Spectrograph D=5 cm, F= 100 cm

Filter: H-alpha (5 Å).

3. Coronagraph of the entire disk: D=10 cm, F=100 cm.

Filters H-alpha and 5303 Å (observations of the transients).

Chromospheric telescope "Opton": D=13 cm, F=200 cm.

Filter H-alpha.

V. SUPPLEMENTARY EQUIPMENT OF KISLOVODSK SOLAR STATION

1. Photoheliograph - full disk of the Sun in 4100+/- 300 Å.

2. Solar telescope - magnetic fields in the sunspots.

3. Magnetograph - for week magnetic fields.
4. Radiotelescopes - for registration of the radio-flux and bursts in 2 cm, 3 cm and 5 cm.
5. Equipment for observations of the ozone and atmospheric electricity.

VI. EQUIPMENT OF ASTRONOMICAL OBSERVATORY IN BELGRADE

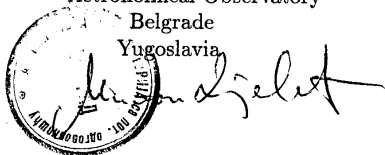
Equatorial Littrow type solar spectrograph of 9 m effective focal length, Baush and Lomb replica grating (154 mm x 206 mm) with 600 lines/mm for long-term monitoring of photospheric spectral line profiles.

VII. MECHANISMS OF COLLABORATION

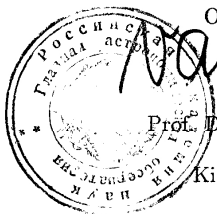
1. Kislovodsk Solar Station will be responsible for the observations of the photosphere, corona, prominences, chromosphere and polar faculae.
2. Kislovodsk Solar Station will give the time for observations on the telescopes for staff of Astronomical Observatory in Belgrade on the joint observing programme.
3. Astronomical Observatory in Belgrade will be responsible for the long-term observations of selected photospheric spectral lines of solar flux (the sun as a star), for data reduction and their theoretical interpretation.
4. For executing the joint observing programs, the collaborative data analysis programs and the development of improved theoretical models, the Agreement foresee the exchange of scientists. These scientists will be program directors, research staff and undergraduate students dependently on the availability of funds.

This Agreement has been prepared in St. Petersburg, Kislovodsk and Belgrade in English and signed by

Dr. Milan Dimitrijević
Director
Astronomical Observatory
Belgrade
Yugoslavia

Academician Viktor K. Abalakin
Director
Pulkovo Astronomical
Observatory of RAS

Prof. Dr. Valentine I. Makarov
Director
Kislovodsk Solar station

Здравствуйте глубокоуважаемый Милан!

Извините, что сразу не ответил. Надеюсь, что до Вас дойдет мое E-mail сообщение. Я посылал его несколько раз. Пожалуйста уточните свой E-mail. Получил Ваше письмо и поздравления. Большое спасибо за них! Вас также от души поздравляю с Новым годом!

Ваши отписки оказались очень к месту. Мы начали с аспирантом работать с ними. Подготовили тезис докладов и было сделано сообщение на конференции в Свердловске в конце января. Надеюсь обсудить его с Вами. Все немного сыровато и требует доработки. Может что-то не так в нем. Если Вы не против, то не могли бы Вы сделать свои замечания и поправки?

Я был бы рад получать публикации Вашей обсерватории. Адрес нашей библиотеки: Россия, 4500000, Уфа, ул. Окт. революции, 3-А, БГПИ библиотека, для кафедры теор. физики. Теперь у нас появился институтский E-mail и можно передавать сообщения по нему: gvm@ceml.bash.ru. Жду по нему сообщений от Вас. Надеюсь Вас увидеть у нас, если приедете. Также очень надеюсь на научное сотрудничество.

С уважением

Урал.

Здраво дубокоуважени Милане!

Извините што одмах нисам одговорио. Надао сам се да ће до Вас доћи моја E-mail порука. Слао сам је неколико пута. Молим Вас дајте ми свој тачан E-mail. Добио сам Ваше писмо и поздраве. Велико хвала за њих. Вас такође поздрављам из душе с Новом годином!

Ваши сепарати су се нашли сасвим на месту. Почели смо са аспирантом да радимо на њима. Спремили смо апстракт саопштења за конференцију у Свердловску, крајем јануара. Надам се да га продискутујем са Вама. Све је мало сирово и захтева дораду. Можда у њему нешто није тако. Ако нисте противни да ли би могли да ставите примедбе и поправке?

Био бих веома задовољан да добијам публикације Ваше Опсерваторије. Адреса наше библиотеке: Русија 4500000, Уфа, ул. Окт. револуције, 3-А, БГПИ библиотека, за катедру теор. физике. Сада се код нас појавио и институтски E-mail и могу се слати поруке преко њега: gvm@ceml.bash.ru Чекам саопштење од Вас преко њега. Надам се да Вас видим код нас ако дођете. Такође, веома се надам за научну сарадњу.

С поштовањем

Урал

ASTRONOMSKA OPSERVATORIJA
Volgina 7, 11000 Beograd, Srbija, Jugoslavija
Tel.: 381-11-419-357 Fax: 381-11-419-553
E-mail:mdimitrijevic@aob.bg.ac.yu

SANU,
Knez Mihajlova 35,
11000 BEOGRAD

Beograd, 2. 09. 1999. god.

Poštovana Gospodo,

Prema Sporazumu izmedju SANU i RAN usaglašeno je da Astronomska opservatorija u Beogradu bude rukovodilac projekta: "Eksperimentalna i teorijska istraživanja dugoperiodične promene Sunčeve aktivnosti", čiji sam ja rukovodilac.

Molimo Vas da u okviru ove saradnje pokrenete proceduru za razmenu naučnih saradnika izmedju naše i ruske strane. U okviru pomenute saradnje ja bih sa dr Lukom Popovićem, višim naučnim saradnikom Astronomske opservatorije otputovao u Rusiju gde bih boravio od 20 do 30 septembra.

Takodje Vas obaveštavam da Beogradska astronomska opservatorija preuzima sve finansijske obaveze naše strane po ovoj aktivnosti.

Unapred se zahvaljujem za Vašu spremnost da razmotrite moju molbu, kao i na Vaše razumevanje za ovu saradnju.

S poštovanjem

Dr Milan S. Dimitrijević

DIREKTOR

ASTRONOMICAL OBSERVATORY

VOLGINA 7, 11050 BELGRADE, YUGOSLAVIA

PHONE: ++ 381 11 419 357, 401 320, TELEX 72610 AOB YU
FAX: ++ 381 11 419 553

Belgrade, 16. X. 1999

| В. В. КОНДРАШКИ |
| АСТРОНОМИЧЕСКАЯ ОБСЕРВАТОРИЯ |
| УНИВЕРСИТЕТ |
| ВОЛОГДА |
| РОССИЯ |

Почтубокуванасе мисл В.В. Кондрашки

Я с удовольствием прочитал вашу статью о Вологодской
обсерватории и подумал было бы полезно установить
связи между нашими учреждениями. Я директор
Белградской обсерватории, а моя бабушка родилась
в Вологде, так что это сотрудничество имеет для
меня и ~~лический~~ личный интерес. Я имею с Россией совместный
проект по астрономии через РАН и вместе со мной
сотрудником доктором Поповичем еду в Москве в
конец мая 2000 на JENAM конференцию которую
организует ГАИИВ. Было бы очень интересно представить
1-2 дня - два дня в Вологде и подумать как ~~мы~~
сложнее сотрудничать

Всего наилучшего желает вам
Милан С. А. Лимитриевич

МИЛАН С. А. ЛИМИТРИЕВИЧ

В. В. Кондрашин
Астрономска опсерваторија
Универзитет
Вологда
Русија

Београд, 16. X 1999.

Дубокоуважени В. В. Кондрашине,

Са задовољством сам прочитао Ваш чланак о Вологодској опсерваторији и помислио да би било корисно успоставити сарадњу међу нашим научним институцијама. Ја сам директор Београдске опсерваторије а моја бабушка се родила у Вологди, тако да ова сарадња има за мене и приватни интерес. Имам са Русијом заједнички пројекат преко РАН и заједно са мојим сарадником, Луком Поповићем, бићу у Москви крајем маја 2000. на ЈЕНАМ конференцији, коју организује ГАИШ. Било би веома занимљиво да дођем на дан - два у Вологду и промислимо како можемо сарађивати.

Све најбоље жели Вам
Милан С. Димитријевић

Слика 15: Енгелхардовска опсерваторија код Казањи, 17. август 1995. С лева: Наил Абдулјевич Сахибулин, директор, А. И. Нефедева. С десна: Милан С. Димитријевић, Јуриј А. Нефедев.

М. С. ДИМИТРИЕВИЧ

МИЛАНСУ ДИМИТРИЕВИЧУ

астрономическая обсерватория

Белград, Югославия

Глубокоуважаемый Миланс Димитриевич!

Ваше письмо получил еще 26.10.99 г. и только сегодня собрался с ответным письмом. Для нас тоже будет приятно установить деловые связи между нашими обсерваториями и с Вами лично. О нашей обсерватории и тех задачах, которые мы решаем, Вы уже узнали из моей статьи из журнала «Земля и Вселенная» № 3 за 1997 г. Мы приятно были удивлены тому, что Ваши родословные корни по линии бабушки ведут к нам в Вологду. Безусловно у Вас должен быть интерес посмотреть наш город и с этих позиций, посмотреть Вологду, как родину Ваших предков.

Что касается чисто деловых связей между нашими обсерваториями, то мы не будем терять время и ждать встречи, а можем решать эти вопросы путем переписки. Эта переписка облегчается тем, что Вы владеете русским языком и это очень приятно. Когда Вы приедете в Москву в конце мая, Вы можете о нашей обсерватории и о наших возможностях поговорить еще с сотрудником ГАИШ Труновским Е.М. Похоже, что на конференции JENAM он будет активным участником. Евгений Маркович был у нас в Вологде, когда мы только что начинали отлаживать электрофотометр и помог нам полезными советами. А в дальнейшем помог с расчетами эфемерид на покрытия звезд и планет Луной. Возможно он с Вами захочет тоже приехать на день-два в Вологду.

Мы пока не знаем ничего о Вашей обсерватории, хотя можно предположить, что эта обсерватория обеспечена на государственном уровне, т.к. ее открыли еще в 1887 г. А у нас Вы сами узнали все на очень скромном провинциальном уровне. И тем не менее по линии фотометрических наблюдений мы бы могли с Вами участвовать в каких-то общих программах, например, по наблюдениям покрытий звезд Луной и астероидами. Нам присылают эфемериды на покрытия звезд астероидами из Бельгии и мы уже три года проводим такие наблюдения, хотя записать на электрофотометре кривую покрытия какой-то звезды нам пока не удалось. Эфемериды пока не точны и мы имеем только отрицательные результаты. В отчетах Е.А.О.Н. по этой программе Ваша обсерватория не значится.

Что касается покрытий звезд Луной, то здесь мы имеем уже пятилетний опыт наблюдений, хотя и здесь не хватает информации от других наблюдателей, которые занимаются такими проблемами.

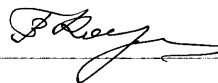
Мы высылаем Вам копию статьи, которая недавно была отправлена для публикации. За пять лет научились записывать кривые покрытий для звезд до 9-ой величины на темном крае и для звезд ярче 6-ой величины на светлом крае Луны. Но самое приятное то, что нам удалось поставить на поток и наблюдение раскрытий звезд Луной, используя метод гидирования с помощью гидировочной (контрольной) звезды.

Нам интересно знать занимаетесь ли Вы фотоэлектрическими наблюдениями и какой у Вас электрофотометр. И вообще, каким оборудованием располагает Ваша обсерватория?

Чтобы нам было легче общаться, сообщая свое полное имя Кондрашин Валерий Васильевич И наш адрес:

РОССИЯ 160035 ВОЛОГДА ул. С. ОРЛОВА, 6, педуниверситет,
Кондрашину В.В.

С уважением к Вам
директор Астрономической обсерватории ВГПУ

6.12.99 г.

Милану Димитријевићу
Астрономска опсерваторија
Београд, Југославија

Дубокоуважени Милане Димитријевићу!

Ваше писмо сам добио још 26. 10. 99. г. и тек данас сам припремио одговор. Нама ће такође бити пријатно да установимо радне везе између наших опсерваторија и са Вама лично. О нашој Опсерваторији и задацима које решавамо, већ сте сазнали из мога рада у часопису "Земља и васиона", бр. 3 за 1997. Пријатно нас је изненадило да Ваши родословни корени по линији бабушке воде ка нама у Вологду Безусловно треба да сте заинтересовани да разгледате наш град и са тих позиција погледате Вологду, као отаџбину Ваших предака.

Што се тиче радних веза између наших опсерваторија, нећемо да губимо време и чекамо сусрет, него можемо да решимо та питања помоћу преписке. Та преписка је олакшана тиме што владате руским језиком и то је веома пријатно. Када дођете у Москву, крајем маја, можете о нашој Опсерваторији и могућностима које имамо да поразговарате са сарадником ГАИШ Трунковским Е. М. Вероватно је да ће на конференцији ЈЕНАМ да буде активни учесник. Јевгениј Маркович је био код нас у Вологди када смо тек почињали отклањати грешке електрофотометра и помогао нам је корисним саветима. Надаље, помогао нам је у прорачунима ефемерида за окултације звезда и планета Месецом. Могуће ће пожелети да такође дође са Вама у Вологду на дан два.

За сада не знамо ништа о Вашој Опсерваторији, ма да се може претпоставити да је обезбеђена на државном нивоу, пошто су је отворили још 1887. г. А код нас је, сами сте сазнали, све на јако скромном, провинцијском нивоу. Ми би по линији фотометријских посматрања, могли са вама учествовати у неким општим програмима, на пример посматрања окултација звезда Месецом и астероидима. Ефемериде за окултације звезда астероидима шаљу нам из Белгије и таква посматрања изводимо већ три године, ма да нам до сада није успело да електрофотометром региструјемо криву окултације неке звезде. Ефемериде за сада нису тачне и имамо само негативне резултате. У извештајима Е.А.О.Н. по овом програму, ваше опсерваторије нема.

Што се тиче окултација звезда Месецом, ту имамо већ петогодишње посматрачко искуство, ма да и овде недостају информације од других посматрача, који се баве оваквим проблемеима.

Шаљемо Вам копију рада, који је недавно послат у штампу. За пет година научили смо да записујемо криве прекривања за звезде до 9-те величине на тамном крају, и за звезде сјајније од 6-те величине на светлом крају Месеца. Али најпријатније је то, што смо успели да уколотечимо и посматрања откривања звезде Месецом, користећи метод вођења помоћу реперне (контролне) звезде.

М. С. ДИМИТРИЈЕВИЋ

Занима нас да сазнамо да ли спроводите фотоелектрична посматрања и какав је ваш електрофотометар. И уопште, каквом опремом располаже ваша Опсерваторија.

Да би нам било лакше да комуницирамо, саопштавам Вам моје пуно име Кондрашин Валериј Васиљевич. И нашу адресу:

РУСИЈА, 160035 ВОЛОГДА ул. С. Орлова, 6, педуниверзитет, Кондрашину В. В.

С поштовањем

директор Астрономске опсерваторије ВГПУ В. Кондрашин

6. 12. 99.

ASTRONOMSKA OPSERVATORIJA
Volgina 7, 11000 Beograd, Srbija, Jugoslavija
Tel.: 381-11-419-357 Fax: 381-11-419-553
E-mail:mdimitrijevic@aob.bg.ac.yu

SANU,
Knez Mihajlova 35,
11000 BEOGRAD

Beograd, 24. 04. 2000. god.

24. 04. 2000. год.
БЕОГРАД — Волгина 7

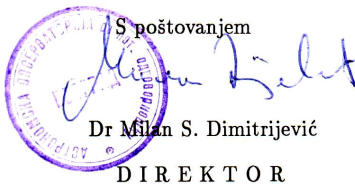
Poštovana Gospodo,

Prema Sporazumu izmedju SANU i RAN usaglašeno je da Astronomska opservatorija u Beogradu bude rukovodilac projekata: 1. "Eksperimentalna i teorijska istraživanja dugoperiodične promene Sunčeve aktivnosti", čiji sam ja rukovodilac; 2. "Istraživanje širenja spektralnih linija u atmosferama zvezda" i 3. "Kreiranje i zajedničko korišćenje baze astronomskih podataka" čiji je rukovodilac Dr Luka Popović.

Molimo Vas da u okviru ove saradnje pokrenete proceduru za razmenu naučnih saradnika izmedju naše i ruske strane. U okviru pomenute saradnje ja bih sa dr Lukom Popovićem, višim naučnim saradnikom Astronomske opservatorije otputovao u Rusiju gde bih boravio od 28. 5. do 7. 6. 2000.

Takodje Vas obaveštavam da Beogradska astronomska opservatorija preuzima sve finansijske obaveze naše strane po ovoj aktivnosti.

Unapred se zahvaljujem za Vašu spremnost da razmotrite moju molbu, kao i na Vaše razumevanje za ovu saradnju.

S poštovanjem

Dr Milan S. Dimitrijević
DIREKTOR

М. С. ДИМИТРИЛЕВИЧ

МОСКОВСКИЙ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ

им. М.В.Ломоносова

MOSCOW
STATE
UNIVERSITY

named after M.V.Lomonosov

Россия, 119899, Москва, Воробьевы горы
Телефон: 939-11-02
Телегайл: 112863 ДЮЗА
Телефакс: 938-01-65

Russia, 119899, Moscow, Vorob'evy hills
Phone: 939-11-02
Telex: 411483 MGUSU
Fax: 938-01-65

№ 14а
от 26.04.02 г.

Уважаемый

Dimitrijevic Milan

Ректорат Московского государственного университета имени М.В.Ломоносова сообщает Вам, что Государственный астрономический институт имени П.К.Штернберга МГУ приглашает Вас для участия в конференции "Международное сотрудничество в области астрономии: состояние и перспективы" в рамках научно-технических связей

с "25" мая 2002 г. по "03" июня 2002 г.

Города посещения: Москва

Для получения въездной-выездной визы, Вы можете обратиться в Консульский отдел Посольства России в Белграде за десять дней до предполагаемой даты выезда.

С уважением,

Начальник Консульско-протокольного
управления МГУ

В.В. СОКОЛОВ

факс:

38111419553

Уважени

Димитријевић Милан

Ректорат Московског државног универзитета имена М. В. Ломоносова обавештава Вас, да Вас Државни астрономски институт имена П. К. Штернберга МГУ, позива да учествујете на конференцији "Међународна сарадња у области астрономије: стање и перспективе", у оквирима научно-техничких веза

од 25. маја 2002. г. до 03. јуна 2002. г.

Градови посете: Москва

За добијање улазне визе, можете да се обратите Конзуларном одсеку Амбасаде Русије у Београду за десет дана до претпостављеног датума одласка.

С поштовањем

Начелник Конзуларно-протоколарне
управе МГУ

В. В. Соколов

факс: 38111419553

Слика 16: Енгелхардовска опсерваторија код Казањи, 17. августа 1995. Јуриј А. Нефедев и Милан С. Димитријевић.

ASTRONOMSKA OPSERVATORIJA
Volgina 7, 11160 Beograd, Jugoslavija
Tel.: 381-11-401-320 Fax: 381-11-2419-553
E-mail:EAOP021@YUBGSS21.BG.AC.YU

Odeljenje za Medjunarodnu saradnju
SANU,
Knez Mihajlova 35
11000 BEOGRAD

Beograd, 30. 04. 2002. god.

Poštovane kolege,

U prilogu su prijave za mene - Milana S. Dimitrijevića i Luku Č. Popovića za boravak u Moskvi od po deset dana počev od 25 maja 2002., u okviru saradnje izmedju SANU i RAN po projektima

1. INVESTIGATION OF LINE BROADENING IN STELLAR ATMOSPHERES
2. CREATION AND USING OF DATABASES

U predviđenom vremenu u Moskvi se održava i konferencija "Medjunarodna saradnja u oblasti astronomije: stanje i perspektive", gde sam ja član Naučnog komiteta, imam plenarno predavanje "Stark broadening in Astrophysics" i jedan poster, a izlaganje ima i Dr Luka Č. Popović, što je dodatna stimulacija da poseta bude u ovom terminu.

Zavaljujem Vam se na spremnosti da razmotrite ovu našu molbu i želim Vam sve najbolje.

S poštovanjem

Dr Milan S. Dimitrijević

D I R E K T O R

ACTU...
 04 5/1
 06.01. 2003. od.

IZVEŠTAJ SA SLUŽBENOG PUTA U MOSKVI

Od 23. maja do 4. juna 2002. godine bio sam na službenom putu u Moskvu, gde je od 25. maja do 2. juna 2002. održana Šesta konferencija Evroazijskog astronomskog društva, zajedno sa konferencijom "Međunarodna saradnja u oblasti astronomije: Stanje i perspektive". Imao sam čast da budem član Naučnog komiteta ove konferencije i da budem pozvan da na njoj održim uvodno predavanje "Štarkovo širenje u astrofizici: Primena rezultata Beogradske škole i saradnja sa bivšim Sovjetskim republikama". Na konferenciji su pored mene učestvovali i Luka Č. Popović i Anatolij A. Mihajlov. Pored uvodnog predavanja, zajedno sa Anatolijem A. Mihajlovim predstavili smo rad "Utica hemi-jonizacionih i hemi- rekombinacionih procesa na parametre plazme u niskotemperaturnim slojevima zvezdanih atmosfera" napisan u zajednici sa Darkom Jevremovićem, Ljubinkom M. Ignjatovićem i Peterom Hauschildom (Hauschildt) sa Univerziteta Džordžije u SAD.

Na ovoj konferenciji primljeni su u članstvo Miodrag Dačić i Zorica Cvetković, čije molbe, biografije i važnije radove sam pretstavio skupu. Ja sam takodje na njoj izabran za člana Predsedništva (Pravitel'stva) Evroazijskog astronomskog društva. Pored toga predložio sam i formiranje Jugoslovenskog odelaka i na zasjedanju Skup me je imenovao za Predsednika a Anatolija A. Mihajlova za Zamenika predsednika. Spisak članova Evroazijskog astronomskog društva i članova Jugoslovenskog odelaka je:

1. Milan S. Dimitrijević, Član Predsedništva (Pravitel'stva); Predsednik Jugoslovenskog odelaka, Član Međunarodnog biroa
2. Anatolij A. Mihajlov, Zamenik predsednika Jugoslovenskog odelaka, Član Međunarodnog biroa
3. Luka Č. Popović
4. Gojko Djurašević
5. Miodrag Dačić
6. Zorica Cvetković
7. Dragana Tankosić
8. Edi Bon
9. Nenad Milovanović
10. Nataša Stanić

Jedna od odluka Konferencije bilo je i formiranje Međunarodnog biroa u čije su članstvo izabrani Anatolij A. Mihajlov i ja.

Napomenuo bih i da je jedan od načina na koje nam je Evroazijsko astronomsko društvo pomagalo ovih godina, to što nam je omogućavalo da se kao institucija pretplatimo na Ruske astronomske časopise po izuzetno povoljnoj ceni koja važi samo za njegove individualne članove. Svakako, oni nisu hteli da se bave dodatnom administracijom, pakovanjem, slanjem i poštanskim troškovima, pa je uslov bio da se časopisi preuzimaju u prostorijama Društva na GAIŠ-u. Tako sam sa ovoga puta u Moskvu na Opservatoriju doneo "Astronomičeskij Žurnal" za period juni 2000. - april 2002. i "Pis'ma v Astronomičeskij žurnal" za period maj 2000. - april 2002. Želeo bih ovom prilikom da izrazim svoju zahvalnost Predsedniku Društva Nikolaju Genadijeviču Bočkarjovu, Valentini Mihajlovni Čepurovoj i Veri L. Šterman, pošto su Astronomskoj opservatoriji omogućili da i za vreme najgorih sankcija i najveće nemaštine prima bez prekida ruske astronomske časopise.

Zelim da obavestim Naučno veće i Direktora da za dobijene časopise Evroazijskom astronomskom društvu dugujemo:

Za Astronomičeskij Žurnal i Pis'ma v Astronomičeskij Žurnal za prvu polovinu 2001. 726 rubalja, za drugu polovinu 2001. 750 rubalja i za prvu polovinu 2002, 1050 rubalja, što na dan izdavanja priznanice u prilogu (29. maj 2002. godine iznosi 81.3 dolara). Napominjem da sam, kada sam video razvoj situacije na Opservatoriji obavestio Evroazijsko društvo da više ne nabavljaju časopise za nas u moje ime pošto ja više ne mogu garantovati isplatu i odlučivati o tome. Međutim oni su to ipak uradili i rekli mi da su časopise nabavljali misleći da nabavku odbijam zbog teške ekonomske situacije a da oni žele da pomognu ne tražeći da platim kao obično u trenutku preuzimanja časopisa. Pošto sam im objasnio situaciju na Beogradskoj Astronomskoj opservatoriji a za ovakvu situaciju nisam bio materijalno pripremljen, preuzeo sam časopise uz priznanicu koju vam dostavljam. Ukoliko Direktor Zoran Knežević nije spreman da preuzme ovu obavezu,

svojim prijateljima iz Evroazijskog društva koji su nas godinama nesebično pomagali nadoknadiću ovaj novac iz ličnih sredstava, ali tražim o tome odluku u pismenoj formi.

U toku boravka Luka Č. Popović i ja diskutovali smo sa Tanjom Rjabčikovom o daljoj saradnji na projektu "Sudarni procesi u zvezdanim atmosferama". Jedan od rezultata je i rad:

M. S. Dimitrijević, T. Ryabchikova, L. Č. Popović, D. Shulyak, V. Tsymbal
ON THE INFLUENCE OF STARK BROADENING ON Si I LINES IN STELLAR ATMOSPHERES

koji je u novembru poslat u Astronomy and Astrophysics.

Koristim priliku da se zahvalim Ruskoj Akademiji nauka, koja je u okviru pomenutog projekta finansirala troškove boravka i smeštaja, kao i Astronomskoj opservatoriji koja je finansirala troškove puta.

Milan S. Dimitrijević

Слика 17: Енгелхардовска опсерваторија код Казањи, 17. августа 1995.
А. И. Нефедева и Милан С. Димитријевић.

О САРАДЊИ СА РУСИЈОМ

ASTRONOMSKA OPSERVATORIJA

Volgina 7, 11160 Beograd, Jugoslavija

Tel.: 381-11-401-320 Fax: 381-11-2419-553

E-mail:mdimitrijevic@aob.bg.ac.yu

REKTORAT

Medjunarodna saradnja,

Tanja Tripković

11000 BEOGRAD

Beograd, 5. 09. 2003. god.

Predmet: **POSETA REKTORA KAZANJSKOG UNIVERZITETA M. Kh. Salakhova**

Poštovane kolege,

Od 10. do 15. septembra, gost Astronomske opservatorije u Beogradu biće Profesor Myakzyum Khalimullovich Salakhov, Rektor Državnog Kazanjskog Univerziteta. On će učestovati u radu IV Srpske konferencije o oblicima spektralnih linija u Arandjelovcu, od 10. do 15. oktobra. Rektor Salakhov je izrazio želju da se u toku boravka u Beogradu sretne sa Rektorom BU, Prof. Marijom Bogdanović i da sa njom potpiše produženje sporazuma o saradnji koji već postoji ali mu je rok važnosti istekao. On je spreman da ostane i dodatno koji dan pre ili posle konferencije ako za to postoji interes, kao gost Rektora, ili da do susreta dodje u vreme dok je gost Astronomske Opservatorije. Napomenuo mi je da bi u slučaju eventualnog produženja boravka trebao da dobije i oficijalni poziv od Rektora, kao i da bi sporazum koji će se potpisati trebalo pripremiti.

E-mail Rektora Salakhova je msalakh@ksu.ru Telefon njegovog kabineta: 7-8432-387069 a adresa: Rector M. Kh. Salakhov Kazan State University Kazan Tatarstan Russia

Napominjem da je Rektor Salakhov naš kolega sa kojim imamo razvijenu saradnju.

Veliku čast bi nam učinilo ako bi Gospodja Rektor došla na otvaranje naše konferencije a to bi bila i prilika za susret sa Rektorom Salakhovim.

Zahvaljujem se unapred na Vašem razumevanju i u prilogu Vam dostavljam i preliminarini program konferencije.

S poštovanjem

Dr Milan S. Dimitrijević

ASTRONOMSKA OPSERVATORIJA
Volgina 7, 11160 Beograd, Jugoslavija
Tel.: 381-11-419-357 Fax: 381-11-419-553
E-mail:mdimitrijevic@aob.bg.ac.yu
Beograd, 6. 05. 2004. god.

Dr Zoranu Kneževiću
D I R E K T O R U

Poštovani Direktore,

Od 30. maja do 12. juna 2004. biću na putu u Rusiju, u okviru:

1. Saradnje sa dr Tanjom Rjabchikovom iz Instituta za astronomiju RAN u Moskvi, na na problemima zvezdane spektroskopije.
2. Saradnje sa Aleksandrom F. Zaharovim sa Lebedevljevog Fizičkog instituta RAN u Moskvi.
3. Učešća na II Vserossijskoj Astronomičeskoj konferenciji "Horizonti vasiona", koja se održava na Glavnoj Astronomičeskoj Opservatoriji im. Šternberga (GAIŠ) u Moskvi od 3. do 10. juna 2004.

Na ovoj konferenciji imam zajedno sa Lukom Č. Popovićem uvodno predavanje :

L. Č. Popović, P. Jovanović, M. S. Dimitrijević, M. D. Dačić

ON THE MICROLENSING INFLUENCE ON SPECTRA OF LENSED QSOs:
THEORY AND OBSERVATIONS,

kao i usmeno izlaganje:

M. S. Dimitrijević

THE MOST DISTINGUISHED SERBIAN ASTRONOMER MILUTIN MILANKO-
VIĆ - ON THE OCCASION OF 125th ANIVERSARY OF HIS BIRTH

Pored toga, pozvan sam da kao član predsedništva Evroazijskog astronomskog društva, gde sam i predsednik Jugoslovenskog odseka i član međunarodnog komiteta, uzmem učešće u radu ovih tela za vreme konferencije.

S obzirom da sam pozvan kao član predsedništva Evroazijskog astronomskog društva i član Međunarodnog komiteta da uzmem učešće u radu ovih tela, molim da mi se putni troškovi plate iz sredstava Astronomске opservatorije. Troškove boravka snosiće Ruska

О САРАДЊИ СА РУСИЈОМ

akademija nauka. Molim takodje da mi se odobri službeno odsustvo od 30. maja do 12. juna 2004. godine.

Zahvaljujem se na spremnosti da se ova moja molba razmotri.

S poštovanjem

Dr Milan S. Dimitrijević

Слика 18: Казањ, 17. августа 1995. Милан С. Димитријевић и Мјаксјум Халимулович Салахов, пију "брудершафт" уз татарски плов.

АСТРОНОМСКА ОПСЕРВАТОРИЈА

са потпуном одговорношћу

Број 561/1

15.07.2004. 19. год.

БЕОГРАД — Војна 7

IZVEŠTAJ SA SLUŽBENOG PUTA U RUSIJU

Od 30. maja do 12. juna 2004. bio sam na putu u Rusiju, u toku boravka u Moskvi:

1. Obavio sam diskusije i razgovore u okviru saradnje sa dr Tanjom Rjabchikovom iz Instituta za astronomiju RAN u Moskvi, o problemima zajedničkog rada na zvezdanoj spektroskopiji, posebno o problemu spektralnih linija Cr I u zvezdanim atmosferama.

2. Obavio sam razgovore u okviru saradnje sa Aleksandrom F. Zaharovim sa Lebedevjevog Fizičkog instituta RAN u Moskvi.

3. Učestvovao sam na II Vserossijskoj Astronomičeskoj konferenciji "Horizonti vasion", koja se održala na Glavnoj Astronomičeskoj Opservatoriji im. Šternberga (GAIS) u Moskvi od 3. do 10. juna 2004.

Na ovoj konferenciji imao sam zajedno sa Lukom Č. Popovićem i ostalim koautorima uvodno predavanje:

L. Č. Popović, E. Danezis, E. Lyratzi, M. S. Dimitrijević, E. Theodossiou

MODEL' DLYA OBLASTI OBRAZOVANIYA SHIROKIKH LINIJ
POGLOSHCHENIYA V BAL-KVAZARAKH

kao i usmeno izlaganje:

M. S. Dimitrijević

THE MOST DISTINGUISHED SERBIAN ASTRONOMER MILUTIN MILANKO-
VIĆ - ON THE OCCASION OF 125th ANIVERSARY OF HIS BIRTH

kao i poster:

L. Č. Popović, P. Jovanović, M. S. Dimitrijević, M. D. Dačić

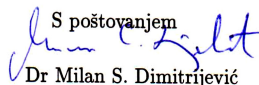
ON THE MICROLENSING INFLUENCE ON SPECTRA OF LENSED QSOs:
THEORY AND OBSERVATIONS,

Pored toga, kao član predsedništva Evroazijskog astronomskog društva, gde sam i predsednik Jugoslovenskog odseka i član međunarodnog komiteta, uzeo sam učešće u radu ovih tela za vreme konferencije.

Na zasedanju Društva, primljeni su u članstvo Zoran Simić i Predrag Jovanović a obnovljeno je članstvo i Božidaru D. Jovanoviću.

Ovaj put je za moj naučni rad i saradnju sa Rusijom bio od višestruke koristi.

Beograd, 13. 06. 2004. god.

S poštovanjem

Dr Milan S. Dimitrijević

ОДЕЉЕЊУ ЗА МЕЂУНАРОДНУ
САРАДЊУ САНУ

и

Директору
Астрономске опсерваторије

Београд 12.04.2006

Поштоване колеге,

Молим да у протокол сарадње са Русијом уврстите пројекат «Прорачуни и тестирање атомских параметара спектралних линија за посматрање звезданих спектара», чији су носиоци са руске стране Институт за астрономију РАН (руководилац пројекта Тања Рјабчикова) и Институт за физику «П. Н. Лебедева» (руководилац пројекта Александар Ф. Захаров), а са српске стране Астрономска опсерваторија (руководилац пројекта Милан С. Димитријевић). Обавезујем се да ће сви трошкови сарадње са српске стране бити покривени из директних материјалних трошкова пројекта 146001 «Утицај сударних процеса на спектре астрофизичке плазме», чији сам руководилац.

Унапред смо захвални на Вашој помоћи и разумевању.

др Милан С. Димитријевић
Руководилац пројекта 146001

Слика 19: IV Serbian Conference on Spectral Line Shapes, Аранђеловац, 10. октобар 2003. Милан С. Димитријевић и Мјакзјум Халимулович Салахов.

ASTRONOMICAL OBSERVATORY

VOLGINA 7, 11160 BELGRADE, SERBIA

PHONE: ++ 381 11 3088-062, 3088-073, 2404-513

PHONE/FAX: ++ 381 11 2419-553

Belgrade,

18.08.2008

Prof. Andrey Grib
Department of Theoretical Physics
and Astronomy, Physical Faculty.
Russian State Pedagogical Herzen
University.
Moika 48, korp2.
191186, St .Petersburg,
Russia.

INVITATION LETTER

Beograd astronomical observatory invites Dr. Andrey A. Grib, professor of the Department of theoretical physics and astronomy of the Russian State Herzen Pedagogical University (St.Petersburg,Russia) to visit Beograd,Serbia for 10-15 days, at any convenient time in October 2008 to give talks on the superheavy particle dark matter hypothesis.

During the visit, the accommodation will be provided by the Astronomical Observatory.

Best Regards

Dr. Milan S. Dimitrijević

Phone +381-11-3089-072

E-mail mdimitrijevic@aob.bg.ac.yu

Београд 18. 08. 2008.

ПОЗИВНО ПИСМО

Београдска астрономска опсерваторија позива Др Андреја А. Гриба, професора на Катедри за теоријску физику и астрономију Руског државног Херценовог Педагошког Универзитета (Ст. Петербург, Русија), да посети Београд, Србију, током 10-15 дана, у било ком погодном времену у октобру 2008, да говори о хипотези тамне материје од супертешких честица.

У току посете, смештај ће обезбедити Астрономска опсерваторија.

Слика 20: VII Serbian Conference on Spectral Line Shapes in Astrophysics, 15-19. јун 2009. Александер Захаров и Милан С. Димитријевић.

М. С. ДИМИТРИЈЕВИЋ

ТЕМАТСКИ ПЛАН НАУЧНЕ САРАДЊЕ СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ И РУСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА ЗА ПЕРИОД 2012-2014. г.

Ред. бр.	Назив теме	Српска институција	Руска институција
	ПРИРОДНЕ И ТЕХНИЧКЕ НАУКЕ		
1.	Прорачуни и тестирање атомских параметара спектралних линија за посматрање звезданих спектра	Астрономска опсерваторија, Београд (др Милан Димитријевић)	Институт за астрономију РАН (Т.А. Рјабчикова, Ј.В. Пахомов)
2.	Природа и физика јонизованог гаса у активним галаксијама	Астрономска опсерваторија, Београд (др Лука Ч. Поповић)	Специјална астрофизичка опсерваторија - Кавказ (Аља Шаповалова)
3.	Проблеми математичке физике и квантне теорије	Природно-математички факултет Универзитета у Новом Саду (академик Стеван Пидлиповић) Институт за физику Универзитета у Београду (проф. Бранко Драговић) Математички факултет Универзитета у Београду (проф. Зоран Ракић)	Математички институт „В.А. Стеклов“ РАН (доп. члан И.В. Волович) Санктпетербуршко одељење Математичког института „В.А. Стеклов“ (В.В. Капустин)
4.	Фундаментална и примењена истраживања у области квантне теорије информација и квантног рачунања	Институт за нуклеарне науке „Винча“ (др Драгомир Давидовић) Институт за физику (др Мирјана Божић, Д. Арсеновић) Универзитет у Београду, Грађевински факултет (М. Давидовић)	Институт за физику РАН „П.Н. Лебедев“ (др Маргарита Мањко)
5.	Механохемијска синтеза и агломерација материјала	Српска академија наука и уметности, Одељење техничких наука (академик Момчило М. Ристић)	Институт за хемију чврстих тела и механохемију Сибирског одељења РАН (дописни члан Н.З. Љахов, проф. Е.Г. Авакумов)
6.	Конститутивне једначине за процес интензивне пластичне деформације и њихова експериментална провера	Универзитет у Новом Саду Факултет техничких наука, Институт за производно машинство (проф. др Драгиша Вилотић)	Институт за проблеме механике РАН (др Сергеј Ј. Александров)
7.	Експериментална и теоријска студија микроталасно индуковане плазме	Физички факултет Универзитета у Београду (академик Никола Коњевић)	Топчиев Институт за петрохемијску синтезу РАН (проф. др Јуриј А. Лебедев)
8.	Процеси преноса енергије у лабораторијским и гео-космичким плазмама	Институт за физику (др Анатолиј Михајлов)	Физички факултет Државног универзитета у Св. Петербургу Главна астрономска опсерваторија Пулково РАН (проф. др А.Н. Клучарев)

Слика 21: International workshop on astronomical databases, 20. новембар 1999.
Олга Длужњевскаја, Лука Ч. Поповић, Милан С. Димитријевић

A. НАУЧНИ РАДОВИ У МЕЂУНАРОДНИМ ЧАСОПИСИМА

1. L. Č. Popović, M. S. Dimitrijević, T. Ryabchikova: THE ELECTRON-IMPACT BROADENING EFFECT IN CP STARS: THE CASE OF La II, La III, Eu II, AND Eu III LINES, *Astron. Astrophys.* **350**, (1999), 719-724.
2. M. S. Dimitrijević, T. Ryabchikova, L. Č. Popović, D. Shulyak, V. Tsymbal: ON THE INFLUENCE OF STARK BROADENING ON Si I LINES IN STELLAR ATMOSPHERES, *Astron. Astrophys.* **404**, (2003), 1099-1106.
3. M. S. Dimitrijević, T. Ryabchikova, L. Č. Popović, D. Shulyak, S. Kan: ON THE INFLUENCE OF STARK BROADENING ON Cr I LINES IN STELLAR ATMOSPHERES, *Astronomy and Astrophysics* **435**, (2005), 1191-1198
4. M. S. Dimitrijević, T. Ryabchikova, Z. Simić, L. Č. Popović, M. Dačić: THE INFLUENCE OF STARK BROADENING ON Cr II SPECTRAL LINE SHAPES IN STELLAR ATMOSPHERES, *Astronomy and Astrophysics* **469**, (2007), 681-686.
5. A. N. Klyucharev, N. N. Bezuglov, A. A. Matveev, A. A. Mihajlov, Lj. M. Ignjatović, M. S. Dimitrijević: RATE COEFFICIENTS FOR THE CHEMIONIZATION PROCESSES IN SODIUM- AND OTHER ALKALI-METAL GEOCOSMICAL PLASMAS, *New Astronomy Review*, 51 (2007), 547-562.
6. M. L. Dubernet, V. Boudon, J. L. Culhane, M. S. Dimitrijevic, A. Z. Fazliev, C. Joblin, F. Kupka, G. Leto, P. Le Sidaner, P. A. Loboda, H. E. Mason, N. J. Mason, C. Mendoza, G. Mulas, T. J. Millar, L. A. Nuñez, V. I. Perevalov, N. Piskunov, Y. Ralchenko, G. Rixon, L. S. Rothman, E. Roueff, T. A. Ryabchikova, A. Ryabtsev, S. Sahal-Bréchet, B. Schmitt, S. Schlemmer, J. Tennyson, V. G. Tyuterev, N. A. Walton, V. Wakelam, C. J. Zeippen: VIRTUAL ATOMIC AND MOLECULAR DATA CENTRE, *Journal of Quantitative Spectroscopy and Radiative Transfer*, **111** (2010), 2151-2159.
7. Pierre Le Sidaner, Tatiana Ryabchikova, and the VAMDC Collaboration: VAMDC: THE INFRASTRUCTURE, *Baltic Astronomy* **21** (2012), 349-355.
8. A. A. Mihajlov, V. A. Srećković, A. N. Klyucharev, M. S. Dimitrijević, N. M. Sakan: NON-ELASTIC PROCESSES IN ATOM - RYDBERG ATOM COLLISIONS: REVIEW OF STATE OF ART AND PROBLEMS, *Journal of Astrophysics and Astronomy* **36** (2015), 623-634.
9. K. N. Arefieff, N. N. Bezuglov, M. S. Dimitrijević, A. N. Klyucharev, A. A. Mihajlov, V. Srećković: DYNAMICS RESONANCES IN ATOMIC STATES OF ASTROPHYSICAL RELEVANCE, *Journal of Astrophysics and Astronomy* **36** (2015), 613-622.
10. M. L. Dubernet, B. K. Antony, Y. A. Ba, Yu. L. Babikov, K. Bartschat, V. Boudon, B. J. Braams, H.-K. Chung, F. Daniel, F. Delahaye, G. Del Zanna, J. de Urquijo, M. S. Dimitrijević, A. Domaracka, M. Doronin, B. J. Drouin, C. P. Endres, A. Z. Fazliev, S. V. Gagarin, I. E. Gordon, P. Gratier, U.

- Heiter, C. Hill, D. Jevremović, C. Joblin, A. Kasprzak, E. Krishnakumar, G. Leto, P. A. Loboda, T. Louge, S. Maclot, B. P. Marinković, A. Markwick, T. Marquart, H. E. Mason, N. J. Mason, C. Mendoza, A. A. Mihajlov, T. J. Millar, N. Moreau, G. Mulas, Yu. Pakhomov, P. Palmeri, S. Pancheshnyi, V. I. Perevalov, N. Piskunov, J. Postler, P. Quinet, E. Quintas-Sánchez, Yu. Ralchenko, Y-J Rhee, G. Rixon, L. S. Rothman, E. Roueff, T. Ryabchikova, S. Sahal-Bréchet, P. Scheier, S. Schlemmer, B. Schmitt, E. Stempels, S. Tashkun, J. Tennyson, V. G. Tyuterev, V. Vujčić, V. Wakelam, N. A. Walton, O. Zatsarinny, C. J. Zeippen, C. M. Zwölf: THE VIRTUAL ATOMIC AND MOLECULAR DATA CENTRE (VAMDC) CONSORTIUM, *Journal of Physics B* **49** (2016), 074003 (1-18).
11. Dmitry K. Efimov, Martins Bruvelis, Nikolai N. Bezuglov, Milan S. Dimitrijević, Andrey N. Klyucharev, Vladimir A. Srećković, Yuriy N. Gnedin, Francesco Fuso: NONLINEAR SPECTROSCOPY OF ALKALI ATOMS IN COLD MEDIUM OF ASTROPHYSICAL RELEVANCE, *Atoms* **5** (2017), 50 (1-11).
 12. K. N. Arefieff, N. N. Bezuglov, M. S. Dimitrijević, A. N. Klyucharev, A. A. Mihajlov, V. A. Srećković, A. S. Chirtsov: ON THE ANOMALOUS LOW SPONTANEOUS EMISSION RATES FOR p-SERIES OF SODIUM DUE TO THE EFFECT OF NATURAL FORSTER RESONANCE, *Astronomical and Astrophysical Transactions* **30** (2018), 299-306.
 13. Vladimir A. Srećković, Milan S. Dimitrijević, Ljubinko M. Ignjatović, Nikolai N. Bezuglov, Andrey N. Klyucharev: THE COLLISIONAL ATOMIC PROCESSES OF RYDBERG HYDROGEN AND HELIUM ATOMS: ASTROPHYSICAL RELEVANCE, *Galaxies* **6** (2018), 72 (1-10).
 14. M. S. Dimitrijević, V. A. Srećković, N. M. Sakan, N. N. Bezuglov, A. N. Klyucharev: FREE-FREE ABSORPTION IN SOLAR ATMOSPHERE, *Geomagnetism and Aeronomy*, **58** (2018), 1067–1072.
 15. Milan S. Dimitrijević, Vladimir A. Srećković, Alaa Abo Zalam, Nikolai N. Bezuglov, Andrey N. Klyucharev: DYNAMIC INSTABILITY OF RYDBERG ATOMIC COMPLEXES, *Atoms* **7** (2019), 22 (1-20).
 16. V. A. Srećković, Lj. M. Ignjatović, M. S. Dimitrijević, N. N. Bezuglov, A. N. Klyucharev: 2020, THE COLLISIONAL ATOMIC PROCESSES IN GEO-COSMICAL PLASMAS: DATA NEEDED FOR SPECTROSCOPY, *Contributions of the Astronomical Observatory Skalnaté Pleso*, **50**, 55-65.
 17. M. S. Dimitrijević, V. A. Srećković, Alaa Abo Zalam, K. Miculis, D. K. Efimov, N. N. Bezuglov, A. N. Klyucharev: 2020, THE COLLISIONAL ATOMIC PROCESSES IN GEO-COSMICAL PLASMAS: DATA NEEDED FOR SPECTROSCOPY, *Contributions of the Astronomical Observatory Skalnaté Pleso*, **50**, 66-85.
 18. Damien Albert, Bobby K. Antony, Yaye Awa Ba, Yuri L. Babikov, Philippe Bollard, Vincent Boudon, Franck Delahaye, Giulio Del Zanna, Milan S. Dimitrijević, Brian J. Drouin, Marie-Lise Dubernet, Felix Duensing,

- Masahiko Emoto, Christian P. Endres, Alexandr Z. Fazliev, Jean-Michel Glorian, Iouli E. Gordon, Pierre Gratier, Christian Hill, Darko Jevremović, Christine Joblin, Duck-Hee Kwon, Roman V. Kochanov, Erumathadathil Krishnakumar, Giuseppe Leto, Petr A. Loboda, Anastasiya A. Lukashetskaya, Oleg M. Lyulin, Bratislav P. Marinković, Andrew Markwick, Thomas Marquart, Nigel J. Mason, Claudio Mendoza, Tom J. Millar, Nicolas Moreau, Serguei V. Morozov, Thomas Möller, Holger S. P. Müller, Giacomo Mulas, Izumi Murakami, Yury Pakhomov, Patrick Palmeri, Julien Penguen, Valery I. Perevalov, Nikolai Piskunov, Johannes Postler, Alexei I. Privezentsev, Pascal Quinet, Yuri Ralchenko, Yong-Joo Rhee, Cyril Richard, Guy Rixon, Laurence S. Rothman, Evelyne Roueff, Tatiana Ryabchikova, Sylvie Sahal-Bréchet, Paul Scheier, Peter Schilke, Stephan Schlemmer, Ken W. Smith, Bernard Schmitt, Igor Yu. Skobelev, Vladimir A. Srećković, Eric Stempels, Serguey A. Tashkun, Jonathan Tennyson, Vladimir G. Tyuterev, Charlotte Vastel, Veljko Vujčić, Valentine Wakelam, Nicholas A. Walton, Claude Zeppen, Carlo Maria Zwölf: A DECADE WITH VAMDC: RESULTS AND AMBITIONS, *Atoms*, **8**, (2020), 76 (1-45).
19. Alaa Abo Zalam, Milan S. Dimitrijević, Vladimir A. Srećković, Nikolai N. Bezuglov, Kaspars Miculis, Andrey N. Klyucharev, Aigars Ekers: PENNING IONIZATION PROCESSES INVOLVING COLD RYDBERG ALKALI METAL ATOMS, *European Physical Journal D*, **74** (2020), 237 (1-8).
20. E. A. Viktorov, M. S. Dimitrijević, V. A. Srećković, N. N. Bezuglov, K. Miculis, A. Pastor, P. Yu. Serdobintsev: 2021, COLLAPSE OF XE POLARIZED ATOMIC STATES IN MAGNETIC FIELDS, *European Physical Journal D*, **75**, 13.
21. Arturs Cinins, Martins Bruvelis, Milan S. Dimitrijević, Vladimir A. Srećković, Dmitriy K. Efimov, Kaspars Miculis, Nikolai N. Bezuglov, Aigars Ekers: 2022, EXPRESSIONS OF “FAST” AND “SLOW” CHAMELEON DRESSED STATES IN AUTLER–TOWNES SPECTRA OF ALKALI-METAL ATOMS, *Astronomische Nachrichten*, **343**, e210081 (1-9).

Б ПРЕДАВАЊА ПО ПОЗИВУ НА МЕЂУНАРОДНИМ КОНФЕРЕНЦИЈАМА ШТАМПАНА У ОКВИРУ КЊИГА И ЧАСОПИСА МЕЂУНАРОДНИХ ИЗДАВАЧА

1. A. N. Klyucharev, N. N. Bezuglov, A. A. Matveev, A. A. Mihajlov, Lj. M. Ignjatović, M. S. Dimitrijević: 2007, CHEMI-IONIZATION PROCESSES. ALKALI-METAL GEOSMICAL PLASMAS, in “Spectral Line Shapes in Astrophysics”: VI Serbian Conference (VI SCSLSA), Eds. L. Č. Popović, M. S. Dimitrijević, American Institute of Physics Conference Proceedings **938**, 136-141.

2. Rixon, G., Dubernet, M. L., Piskunov, N., Walton, N., Mason, N., Le Sidaner, P., Schlemmer, S., Tennyson, J., Akram, A., Benson, K., Bureau, J., Doronin, M., Endres, C., Heiter, U., Hill, C., Kupka, F., Nenadović, L., Marquart, T., Mulas, G., Ralchenko, Y., Shih, A., Smith, K., Schmitt, B., Witherick, D., Boudon, V., Culhane, J. L., Dimitrijević, M. S., Fazliev, A. Z., Joblin, C., Leto, G., Loboda, P. A., Mason, H. E., Mendoza, C., Millar, T. J., Nunez, L. A., Perevalov, V. I., Rothman, L. S., Roueff, E., Ryabchikova, T. A., Ryabtsev, A., Sahal-Bréchet, S., Tyuterev, V. G., Wakelam, V., Zeippen, C. J.: 2011, VAMDC - The VIRTUAL ATOMIC AND MOLECULAR DATA CENTRE - A NEW WAY TO DISSEMINATE ATOMIC AND MOLECULAR DATA - VAMDC LEVEL 1 RELEASE, 7th International Conference on Atomic and Molecular Data and their Applications - ICAMDATA - 2010, Vilnius, Lithuania 21-24 September 2010, eds. A. Bernotas, R. Karazija, Z. Rudzikas, American Institute of Physics Conference Proceedings **1344**, 107-115.
3. N. N. Bezuglov, M. S. Dimitrijević, A. N. Klyucharev, A. A. Mihajlov: 2014, DYNAMIC CHARACTERISTICS OF EXCITED ATOMIC SYSTEMS, Journal of Physics: Conference Series **565**, 012021 (1-7).

В НАУЧНИ РАДОВИ ШТАМПАНИ У КЊИГАМА МЕЂУНАРОДНИХ ИЗДАВАЧА

1. M. S. Dimitrijević, T. Ryabchikova, Z. Simić, L. Č. Popović, M. Dačić: 2007, STARK BROADENING OF Cr II SPECTRAL LINES IN STELLAR ATMOSPHERES, in "Spectral Line Shapes in Astrophysics": VI Serbian Conference (VI SCSLSA), Eds. L. Č. Popović, M. S. Dimitrijević, American Institute of Physics Conference Proceedings **938**, 164-169.
2. M. S. Dimitrijević, T. Ryabchikova, Z. Simić, L. Č. Popović, M. Dačić: 2007, STARK BROADENING OF Cr II SPECTRAL LINES IN STELLAR ATMOSPHERES, in "Spectral Line Shapes in Astrophysics": VI Serbian Conference (VI SCSLSA), Eds. L. Č. Popović, M. S. Dimitrijević, American Institute of Physics Conference Proceedings **938**, 164-169.
3. Milan S. Dimitrijević, Vladimir A. Srećković, Alaa Abo Zalam, Nikolai N. Bezuglov, Andrey N. Klyucharev: 2019, DYNAMIC INSTABILITY OF RYDBERG ATOMIC COMPLEXES, SPIG 2018, eds. Goran Poparić, Bratislav Obradović Duško Borka, Milan Rajković, MDPI, Basel, Beijing, Wuhan, Barcelona, Belgrade, 195-213.
4. Dmitry K. Efimov, Martins Bruvelis, Nikolai N. Bezuglov, Milan S. Dimitrijević, Andrey N. Klyucharev, Vladimir A. Srećković, Yurij N. Gnedin, Francesco Fuso: NONLINEAR SPECTROSCOPY OF ALKALI ATOMS IN COLD MEDIUM OF ASTROPHYSICAL RELEVANCE, in: Spectral line shapes in astrophysics and related topics, Milan S. Dimitrijević, Luka Č. Popović, editors: MDPI, Basel, Beijing, Wuhan, Barcelona, Belgrade, 169-179.

Г НАУЧНИ РАДОВИ У ЗБОРНИЦИМА МЕЂУНАРОДНИХ КОНФЕРЕНЦИЈА ШТАМПАНИ КАО ПОСЕБНА СВЕСКА ЧАСОПИСА

1. M. S. Dimitrijević, T. Ryabchikova, L. Č. Popović, D. Shulyak, S. Kan: ON THE INFLUENCE OF STARK BROADENING OF Cr I LINES IN THE Cr-RICH Ap STAR □ CrB ATMOSPHERE, *Memorie della Societa Astronomica Italiana Supplementi* **7**, (2005), 126-127.
2. M. S. Dimitrijević, T. Ryabchikova, Z. Simić, L. Č. Popović, M. Dačić: ELECTRON-IMPACT BROADENING OF IONIZED CHROMIUM LINES FOR Ap STAR ATMOSPHERES ANALYSIS, *Contributions to the Astronomical Observatory Skalnat Pleso* **38**, (2008), 401-402.
3. V. A. Srećković, M. S. Dimitrijević, Lj. M. Ignjatović, N. N. Bezuglov, A. N. Klyucharev: 2019, ATOM-RYDBERG ATOM COLLISIONS IN HYDROGEN PLASMAS: CROSS SECTIONS AND RATE COEFFICIENTS, *Journal of Physics: Conference Series* **1289**, 012022 (1-3).

Д НАУЧНИ РАДОВИ У ЗБОРНИЦИМА МЕЂУНАРОДНИХ КОНФЕРЕНЦИЈА ШТАМПАНИ У ЦЕЛИНИ

1. M. S. Dimitrijević, T. Ryabchikova, L. Č. Popović, D. Shulyak, V. Tsymbal: STARK BROADENING EFFECT ON Si I 6155 LINE IN STELLAR ATMOSPHERES, 21th Summer School and International Symposium on the Physics of Ionized Gases, 21th SPIG, August 26-30, 2002, Sokobanja, Yugoslavia, Contributed Papers and abstracts of invited lectures, topical invited lectures and progress reports, eds. M. K. Radović, M. S. Jovanović, Department of Physics, Faculty of Sciences and Mathematics, University of Niš, Niš, Yugoslavia (2002), 566-569.
2. M. S. Dimitrijević, L. Č. Popović, T. Ryabchikova: Si 6142 AND 6155 A LINES IN STELLAR ATMOSPHERES: STARK BROADENING EFFECT, *Proc. 3rd Bulgarian-Serbian Astronomical Meeting*, May 13-15, 2002, Gjolechitsa, Bulgaria, eds. G. Ivanov, M. S. Dimitrijević, P. Jovanović, *Publ. Astron. Obs. Belgrade* **73**, (2002), 121-124.
3. M. S. Dimitrijević, T. Ryabchikova, L. Č. Popović, D. Shulyak, S. Kahn: 2004, ON THE STARK BROADENING OF Cr I LINES IN STELLAR ATMOSPHERES, *Proceedings of the V symposium of Belarus, Serbia and Montenegro on Physics and Diagnostics of Laboratory and Astrophysical Plasmas (PDP-V'2004)*, September 20-23, Minsk, eds. V. S. Burakov, A. F. Chernyavskii, National Academy of Sciences of Belarus, Institute of Molecular and Atomic Physics, Minsk 2004, 109-112.
4. V. A. Srećković, Lj. M. Ignjatović, M. S. Dimitrijević, N. N. Bezuglov, A. N. Klyucharev: 2018, RATE COEFFICIENTS FOR THE CHEMIONIZATION IN ALKALI GEOCOSMICAL PLASMAS, 29th Summer

- School and International Symposium on the Physics of Ionized Gases, SPIG 2018, Aug, 28 - 31, 2018, Belgrade, Serbia, Contributed papers & abstracts of invited lectures, topical invited lectures, progress reports and workshop lectures, eds. Goran Poparić, Bratislav Obradović, Duško Borka, Milan Rajković, Vinča Institute of Nuclear Sciences, Serbian Academy of Sciences and Arts, Belgrade, 305-308.
5. Vladimir A. Srećković, Milan S. Dimitrijević, Ljubinko M. Ignjatović, Nikolai N. Bezuglov, Andrei N. Klycharev: 2018, THE RATE COEFFICIENTS OF THE SLOW ATOM-RYDBERG ATOM COLLISIONS: ALKALI CASE, Proceedings of the XXII international conference on Gas discharges and their applications, 2nd - 7th September 2018, Novi Sad, SERBIA, Eds. Zoran Lj. Petrović, Nevena Puač, Saša Dujko, Nikola Škoro, Serbian Academy of Sciences and Arts and Institute of Physics, University of Belgrade, Vol. II, 523-526.
 6. Alaa Abo Zalam, Vladimir A. Srećković, Milan S. Dimitrijević, Ljubinko M. Ignjatović, Nikolai N. Bezuglov, Andrei N. Klycharev: 2018, OPTIMAL TWO RYDBERG ATOMS PAIR FOR NONSYMMETRIC PENNING IONIZATION CROSSSECTION: ALKALI CASE, Proceedings of the XXII international conference on Gas discharges and their applications, 2nd - 7th September 2018, Novi Sad, SERBIA, Eds. Zoran Lj. Petrović, Nevena Puač, Saša Dujko, Nikola Škoro, Serbian Academy of Sciences and Arts and Institute of Physics, University of Belgrade, Vol. II, 535-538.
 7. E. A. Viktorov, M. S. Dimitrijević, V. A. Srećković, N. N. Bezuglov, K. Miculis, A. A. Pastor, Yu. Serdobintsev: 2020, COLLAPSE OF POLARIZED ATOMIC STATES IN MAGNETIC FIELDS, Contributed papers & abstracts of invited lectures, topical invited lectures and progress reports of the 30th Summer School and International Symposium on the Physics of Ionized Gases, SPIG 2020, August 24 – 28, 2020, Šabac, Serbia, Eds: Luka Č. Popović, Duško Borka, Dragana Ilić, Vladimir Srećković, Publications of the Astronomical Observatory of Belgrade, **99**, 323-324.

Ћ ПРЕДАВАЊА ПО ПОЗИВУ НА МЕЋУНАРОДНИМ КОНФЕРЕНЦИЈАМА ШТАМПАНА У ИЗВОДУ

1. A. N. Klyucharev, M. Yu. Zakharov, A. A. Matveev, A. A. Mihajlov, Lj. Ignjatović, M. S. Dimitrijević: CHEMI-IONIZATION – EXPERIMENTS, THEORIES, GEOSMICAL PERSPECTIVES, VI Serbian-Bulgarian Astronomical Conference, Belgrade 7-11 May 2008, Program and Abstracts, eds. M. S. Dimitrijević, M. Tsvetkov, L. Č. Popović, V. Golev, Astronomical Observatory, Belgrade 2008, 21.
2. N. N. Bezuglov, M. S. Dimitrijević, A. N. Klyucharev, A. A. Mihajlov: 2014, DYNAMIC CHARACTERISTICS OF EXCITED ATOMIC SYSTEMS, 27th Summer School and International Symposium on the Physics of

- Ionized Gases, SPIG 2014, Contributed papers and abstracts of Invited lectures, Topical invited lectures, Progress reports and Workshop lectures, eds. D. Marić, A. R. Milosavljević, Z. Mijatović, Institute of Physics, University of Belgrade and Serbian Academy of Sciences and Arts, Belgrade, 479.
3. A. A. Mihajlov, V. A. Srećković, M. S. Dimitrijević, A. N. Klyucharev: 2015, NON-ELASTIC PROCESSES IN ATOM - RYDBERG ATOM COLLISIONS: REVIEW OF STATE OF ART AND PROBLEMS, X Serbian Conference on Spectral Line Shapes in Astrophysics, June 15-19, 2015, Srebrno jezero, Serbia, Book of Abstracts, Eds. L. Č. Popović, M. S. Dimitrijević, S. Simić, Astronomical Observatory, Belgrade, 41.
4. K. N. Arefieff, N. N. Bezuglov, M. S. Dimitrijević, A. N. Klyucharev, A. A. Mihajlov: 2015, DYNAMICS RESONANCES IN ATOMIC STATES OF ASTROPHYSICAL RELEVANCE, X Serbian Conference on Spectral Line Shapes in Astrophysics, June 15-19, 2015, Srebrno jezero, Serbia, Book of Abstracts, Eds. L. Č. Popović, M. S. Dimitrijević, S. Simić, Astronomical Observatory, Belgrade, 5.
5. M. S. Dimitrijević, V. A. Srećković, Alaa Abo Zalam, N. N. Bezuglov, A. N. Klyucharev: 2018, DYNAMIC INSTABILITY OF RYDBERG ATOMIC COMPLEXES, 29th Summer School and International Symposium on the Physics of Ionized Gases, SPIG 2018, Aug, 28 - 31, 2018, Belgrade, Serbia, Contributed papers & abstracts of invited lectures, topical invited lectures, progress reports and workshop lectures, eds. Goran Poparić, Bratislav Obradović, Duško Borka, Milan Rajković, Vinča Institute of Nuclear Sciences, Serbian Academy of Sciences and Arts, Belgrade, 274.
6. M. S. Dimitrijević, V. A. Srećković, A. Abo Zalam, K. Miculis, N. N. Bezuglov, A. N. Klyucharev: 2019, AUTOIONIZATION WIDTHS OF COLD RYDBERG ATOMIC COMPLEXES, XII Serbian conference on spectral line shapes in astrophysics, June 3-7, 2019, Vrdnik, Serbia, Book of Abstracts, Eds. D. Ilić, E. Stambulchik, A. Kovačević, L. Č. Popović, Faculty of Mathematics, University of Belgrade, 19.
7. Alaa Abo Zalam, Milan S. Dimitrijević, Vladimir A. Srećković, N. N. Bezuglov, K. Miculis, A. N. Klyucharev, A. Ekers: 2020, PENNING IONIZATION PROCESSES INVOLVING COLD RYDBERG ALKALI-METAL ATOMS, Contributed papers & abstracts of invited lectures, topical invited lectures and progress reports of the 30th Summer School and International Symposium on the Physics of Ionized Gases, SPIG 2020, August 24 – 28, 2020, Šabac, Serbia, Eds: Luka Č. Popović, Duško Borka, Dragana Ilić, Vladimir Srećković, Publications of the Astronomical Observatory of Belgrade, **99**, 282.
8. A. Cinins, M. S. Dimitrijević, V. A. Srećković, M. Bruvelis, D. K. Efimov, K. Miculis, N. N. Bezuglov, A. Ekers: 2021, EXPRESSIONS OF "FAST" AND "SLOW" CHAMELEON DRESSED STATES IN AUTLER-TOWNES SPECTRA OF ALKALI-METAL ATOMS, XIII Serbian

conference on spectral line shapes in astrophysics, August 23-27, 2021, Belgrade, Serbia, Book of Abstracts, Eds. A. Kovačević, L. Č. Popović, S. Simić, Astronomical Observatory Belgrade, 17.

Е ПРИЛОЗИ У ЗБОРНИЦИМА МЕЂУНАРОДНИХ КОНФЕРЕНЦИЈА ИШТАМПАНИ У ИЗВОДУ

1. L. Č. Popović, M. S. Dimitrijević, T. Ryabchikova: STARK BROADENING EFFECT IN CP STELLAR ATMOSPHERES: THE CASE OF IONIZED RARE EARTH ELEMENT LINES, 31 EGAS (European Group for Atomic Spectroscopy), Marseille, Europhysics Conference Abstracts **23 D**, ed. F. Vedel (1999), 422-423.
2. M. S. Dimitrijević, T. Ryabchikova, L. Č. Popović, D. Shulyak, S. Khan: 2005, ON THE INFLUENCE OF COLLISIONS WITH CHARGED PARTICLES ON Cr I LINES IN STELLAR ATMOSPHERES, 37th EGAS (European Group for Atomic Systems) Conference, Dublin 3-6 August 2005, Book of Abstracts, eds. J. T. Costello, J. Dardis, P. Van Burgt, European Physical Society, Europhysics Conference 29I, 2005, 134.
3. M. S. Dimitrijević, T. Ryabchikova, Z. Simić, L. Č. Popović, M. D. Dačić: 2007, ELECTRON-IMPACT BROADENING OF IONIZED CHROMIUM LINES FOR Ap STAR ATMOSPHERES ANALYSIS, CP#Ap Workshop, 10-14 September 2007, Abstract book, eds. M. Netopil, E. Paunzen, Institute of Astronomy, University Vienna, Austria, 37-38.
4. K. N. Arefieff, N. N. Bezuglov, M. S. Dimitrijević, A. N. Klyucharev, A. A. Mihajlov, V. A. Srećković: 2016, ON THE ANOMALOUS LOW SPONTANEOUS EMISSION RATES FOR p-SERIES OF SODIUM DUE TO THE EFFECT OF NATURAL FÖRSTER RESONANCE, X Serbian-Bulgarian Astronomical Conference (X SBAC), May 30 - June 3, 2016, Belgrade, Serbia, Book of Abstracts, Eds. M. S. Dimitrijević and M. K. Tsvetkov, Astronomical Observatory, Belgrade, 56.
5. D. K. Efimov, N. N. Bezuglov, M. S. Dimitrijević, A. N. Klyucharev, V. A. Srećković, F. Fuso: 2017, NONLINEAR SPECTROSCOPY OF ALKALI ATOMS IN COLD MEDIA, XI Serbian conference on spectral line shapes in astrophysics, August 21-25, 2017, Šabac, Serbia, Book of Abstracts, Eds. L. Č. Popović, A. Kovačević, Saša Simić, Astronomical Observatory, Belgrade, 67.
6. Alaa Abo Zalam, V. A. Srećković, M. S. Dimitrijević, N. N. Bezuglov, and A. N. Klyucharev: 2018, FLUORESCENCE SPECTRUM OF RYDBERG ATOMIC HYDROGEN IN THE DYNAMIC CHAOS REGIME, 24 International Conference on Spectral Line Shapes, 17 – 22 June 2018, Dublin, Ireland, Book of Abstracts, 88.
7. V. A. Srećković, M. S. Dimitrijević, Lj. M. Ignjatović, N. N. Bezuglov, and A. N. Klyucharev: 2018, ATOM-RYDBERG ATOM COLLISIONS IN HYDROGEN PLASMAS: CROSS SECTIONS AND RATE

- COEFFICIENTS, 24 International Conference on Spectral Line Shapes, 17 – 22 June 2018, Dublin, Ireland, Book of Abstracts, 120.
8. Vladimir Srećković, Ljubinko Ignjatović, Milan S. Dimitrijević, Zlatko Majlinger, Nikolai Bezuglov, Andrey Klyucharev: 2021, THE COLLISIONAL PROCESSES IN GEO-COSMICAL PLASMAS: A&M DATA NEEDED FOR SPECTROSCOPY INVESTIGATIONS, III Meeting on Astrophysical Spectroscopy - A&M DATA, Book of abstracts and contributed papers, Eds. V. A. Srećković, M. S. Dimitrijević and N. Cvetanović, Belgrade, Institute of Physics, 19.

Ж ПРЕДАВАЊА ПО ПОЗИВУ НА НАЦИОНАЛНИМ КОНФЕРЕНЦИЈАМА ШТАМПАНА У ИЗВОДУ

1. A. N. Klyucharev, N. N. Bezuglov, A. A. Matveev, A. A. Mihajlov, Lj. M. Ignjatović, M. S. Dimitrijević: 2007, CHEMI-IONIZATION PROCESSES: ALKALI-METAL GEOCOSMICAL PLASMAS, VI Serbian Conference on Spectral Line Shapes in Astrophysics (VI SCSLSA), Sremski Karlovci 11-15 June 2007, Program and abstracts, eds. M. S. Dimitrijević, L. Č. Popović, Astronomical Observatory, Belgrade 2007, 17.

3 НАУЧНИ РАДОВИ У ЗБОРНИЦИМА НАЦИОНАЛНИХ КОНФЕРЕНЦИЈА ШТАМПАНИ У ИЗВОДУ

1. M. S. Dimitrijević, T. Ryabchikova, L. Č. Popović, D. Shulyak, S. Khan: 2005, ON THE INFLUENCE OF STARK BROADENING OF Cr I LINES IN THE Cr-RICH Ap STAR □ CrB ATMOSPHERES, 5th Serbian Conference on Spectral Line Shapes in Astrophysics, Vršac 06-10 June 2005, Program and abstracts, eds. M. S. Dimitrijević, L. Č. Popović, Prirodnačko društvo
2. M. S. Dimitrijević, T. Ryabchikova, Z. Simić, L. Č. Popović, M. Dačić, 2007, STARK BROADENING OF Cr II SPECTRAL LINES IN STELLAR ATMOSPHERES, VI Serbian Conference on Spectral Line Shapes in Astrophysics (VI SCSLSA), Sremski Karlovci 11-15 June 2007, Program and abstracts, eds. M. S. Dimitrijević, L. Č. Popović, Astronomical Observatory, Belgrade 2007, 30.

ПУТОВАЊА

- 1) 1982. Москва, Лењинград, Новгород, Павловск, Пушкин.
21.10-11.11.
- 2) 1995. Чоп, Москва, Ст. Петербург, Москва.
9.03-23.03.
- 3) 1995. Москва, Казан, Москва, Тарту, Торавере, Талин, Рига, Јурмала,
12.08-31.08. Виљнус, Львов.
- 4) 1995. Чоп, Львов, Минск, Раубичи, Ждановичи, Ратомка, Заслављ,
11.11-1.12. Кијев, Симферополъ, Научни, Прохладноје, Трудољубовка,
Скалистое, Новопавловка, Бахчисарај, Симферополъ, Одеса,
Кишинев, Букурешт.
- 5) 1966. Москва, Коломенскоје, Останкино.
20.09-30.09.
- 6) 1999. Москва, Реутов, Балашиха, Обухово, Кузњечи, Мала Дубна,
20.09-30.09. Покров, Стари Петушки, Болдино, Лакинск, Ворша, Јурјевец,
Владимир, Суздаљ, Москва.
- 7) 2000. Москва, Звездној Городок, Красногорск, Голево, Архангелско,
26.05-9.06. Москва.
- 8) 2002. Москва, Митишчи, Мамонтовка, Братовшчина, Сергијев
23.05-4.06. Посад, Краснозаводск, Переслав Залески, Пушкино,
Пироговскиј, Черкизово, Поведники, Бељаниново, Бородино,
Москва, Красногорск, Опалиха, Нахабино, Дедовск, Ново
Јерусалимское, Москва.
- 9) 2004. Москва, Сергијев Посад, Ярослављ.
30.05-12.06.

ON THE COLLABORATION WITH RUSSIA

A history of collaboration of Milan S. Dimitrijević with Russia, is presented.

Key words: Cooperation with Russia, Astronomy in Serbia, History of Science, Belgrade Astronomical Observatory